

Svenska Bankers Prognosutveckling för Kreditförluster under Införandet av IFRS 9

En kvantitativ studie av redovisningsstandardens inverkan på svenska banker

Av: Nour Al-Fakhoury & Nour Shaker

Handledare: Ogi Chun

Södertörns högskola | Institutionen för samhällsvetenskap

Kandidatuppsats 15 hp

Redovisning | Vårterminen 2023

Internationella ekonomprogrammet

Förord

Inledningsvis vill vi uttrycka uppriktig tacksamhet till alla som har stöttat oss under hela examensarbetet. Ett särskilt tack till alla opponenter som gav oss värdefull feedback vilket möjliggjorde att arbetet kunde slutföras. Vår handledare Ogi Chun förtjänar hjärtlig uppskattning för den vägledning och de råd som vi har fått under denna process. Slutligen berömmar vi vårt eget idoga lagarbete och vår insats under hela denna resa.

Sammanfattning

Denna studie undersöker effekterna av övergången från IAS 39 till IFRS 9 på bankernas förmåga att prognostisera kreditförluster. Införandet av IFRS 9 innebar en övergång från modellen för inträffade kreditförluster (Incurred Credit Loss, ICL) till modellen för förväntade kreditförluster (Expected Credit Loss, ECL), med fokus på framåtblickande information. Vi analyserar data från små samt medelstora banker och undersöker deras förmåga att förutse kreditförluster mellan åren 2018 och 2022. Våra resultat visar att implementeringen av IFRS 9 har lett till en betydande förbättring i medelstora bankernas förmåga att prognostisera kreditförluster. Denna förbättring överensstämmer med ökad relevans av den finansiella informationen som presenteras. Genom att dra paralleller med studier som Mechelli & Cimini (2021), antyder våra resultat att den förbättrade kreditförlust prognostiseringen, som möjliggjorts av IFRS 9, bidrar till den övergripande värde relevansen av finansiell rapportering inom banksektorn.

Abstract

This study examines the impact of the transition from IAS 39 to IFRS 9 on the credit loss forecasting ability of banks, and its implications for value relevance. The implementation of IFRS 9 brought about a shift from the Incurred Credit Loss (ICL) model to the Expected Credit Loss (ECL) model, emphasizing forward-looking information. We analyze data from small and medium sized banks, exploring their ability to forecast credit losses between 2018 to 2022. Our findings reveal that the adoption of IFRS 9 has led to a noteworthy enhancement in medium size banks' credit loss forecasting accuracy. This improvement is consistent with the increased value relevance of the financial information presented. Drawing parallels with studies like Mechelli & Cimini (2021), our results suggest that the refined credit loss forecasting, as facilitated by IFRS 9, contributes to the overall value relevance of financial reporting in the banking sector. This study underscores the significance of regulatory changes and their implications for both financial reporting and market perception in the banking industry.

Innehållsförteckning

1. Inledning	1
1.1 Bakgrund	1
1.2 Problemformulering	4
1.3 Frågeställning	5
1.4 Bakgrund till hypoteser	5
1.5 Syfte	5
1.6 Avgränsningar	6
2. Teoretisk referensram	7
2.1 Tidigare studier	7
2.2 Teorier	9
2.2.1 IAS/IFRS	9
2.2.2 IAS 39	10
2.2.3 IFRS 9	12
2.2.4 ECL	14
2.2.5 Learning by Doing Modellen	17
3. Metodologi	18
3.1 Val av forskningsmetod	19
3.2 Val av forskningsansats	20
3.2.1 Grund för hypotes	21
3.3 Datainsamlingsmetod	21
3.4 Urval av banker	23
3.4.2 Relevanta huvudgrupper och bortfall	24
3.4.3 Bankernas storleksfördelning	25
3.5 Regressionsanalys	27
3.5.1 Beroende variabel	27
3.5.2 Oberoende variabel	28
3.5.3 R^2	28
3.5.4 P-värdet	29
3.5.5 Nollhypotes	29
3.6 Tillvägagångssätt	30
3.7 Studiens kvalitet	32
3.7.1 Validitet	32
3.7.2 Reliabilitet	33
3.8 Metodkritik	34
4. Empiri	35
4.1 Förväntade förluster	35
4.2 Konstaterade förluster	36
4.3 Deskriptiv statistik	38
4.3.1 Små banker	38
4.3.2 Medelstora banker	42
4.4 Resultat	45

5. Analys och diskussion	47
5.1 Analys av små banker	47
5.2 Analys av medelstora banker	49
6. Slutsats och framtida forskning	50
6.1 Slutsats	50
6.2 Framtida forskning	51
7. Referenslista	52

1. Inledning

Detta avsnitt ger bakgrundsinformation om redovisningsstandarden IAS 39 och dess ersättning, IFRS 9. Syftet är att skapa ett sammanhang för problemdiskussionen och forskningsmålet, som i slutändan leder fram till formuleringen av forskningsfrågan.

Forskningsfrågan är sammansatt av en huvudfråga och två delfrågor. Dessa forskningsfrågor ligger till grund för formuleringen av de två hypoteserna i studien. Avslutningsvis presenteras studiens begränsningar som beskriver omfattningen och gränserna för forskningen.

1.1 Bakgrund

Behovet av finansiella rapportering ökade markant under industrialiseringen när den globala handeln växte (Johnston & Zhang, 2018). Detta resulterade i utveckling av standardiserade rapporteringskrav för företag i Europa (Johnston & Zhang, 2018). År 2001 introducerades internationella standarder för finansiell rapportering av International Accounting Standards Board (Tache & Costea-Marcu, 2021). Digitaliseringen har haft en väsentlig påverkan på den finansiella rapportering vi har idag, automatiserade redovisning och rapporteringssystemet har gett en effektivisering av datainsamling och analys (ibid). Det sker en ständig utveckling av regler och standarder gällande finansiell rapportering, detta för att försäkra om högkvalitativ finansiell rapportering och för att ge en ökad transparens (ibid).

En utveckling kunde man se under finanskrisen som började 2008 då den amerikanska investmentbanken Lehman Brothers kollapsade, vilket utlöste en global finanskris (Claessens, Kose & Terrones, 2010). Krisen inträffades av ett flertal faktorer, bland annat hög nivåer av riskfylld belåning, en bubbla på bostadsmarknaden och användning av komplexa finansiella instrument som maskerade risker (ibid). Banker och finansinstitut investerade kraftigt i riskabla lån vilket i slutändan ledde till ett stort antal förluster (ibid). När krisen utvecklades blev det tydligt att systemet var överbelånat och under reglering som skapade oro bland investerare vilket resulterade i en global kreditåstramning (ibid). Enorma ökning av subprime lån dvs lån med hög risknivå till de med dålig kredit ledde till många obetalda lån,

detta resulterade i höga kreditförluster vilket i sin tur ledde till en dominoeffekt som slutade med flertal bankkonkurser förklarar Claessens, Kose och Terrones (2010). Rädsla och panik skapades hos många som resulterade i att banker inte längre vågade låna ut pengar, vilket lämnade företag samt hushåll utan möjligheten att låna (ibid).

International Financial Reporting Standard 9 (IFRS 9) är en uppsättning redovisningsstandarder utvecklade av International Accounting Standards Board (IASB) för finansiella instrument (European Parliament, 2015). Dessa standarder är utformade för att ge en mer exakt och transparent representation av ett företags finansiella ställning samt resultat (ibid). Implementeringen av IFRS 9 2018 syftade till att åtgärda svagheterna i den tidigare redovisningsstandarder dvs IAS 39, som kritiserades för att tillåta banker att underskatta sina kreditförluster och upprätthålla höga vinster (ibid). IAS 39 tillät banker att använda "incurred loss"-modellen, som krävde att banker endast redovisade förluster när de blev sannolika eller redan hade inträffat (European Parliament, 2015). Detta ledde till försenad redovisning av kreditförluster och resulterade i att banker hade otillräckliga kreditförlustreserveringar (Jarolim & Öppinger, 2012). Den globala finanskrisen 2008 avslöjade bristerna i IAS 39 när banker led av massiva kreditförluster och inte kunde mäta samt rapportera sina finansiella positioner korrekt (ibid). Krisen orsakades av en kombination av faktorer, inklusive slappa utlåningsstandarder, subprime-lån och komplexa finansiella produkter som collateralized debt obligations (CDOs) och credit default swaps (CDS) (ibid).

Implementeringen av IFRS 9 syftade till att ta itu med dessa problem genom att kräva att banker använder en framåtblickande modell för "förväntad förlust", som kräver att banker redovisar kreditförluster så snart de blir sannolika (Magdalena & Martani, 2021). Denna modell tillåter banker att göra avsättningar för förväntade förluster baserat på olika ekonomiska förhållanden, vilket säkerställer att bankerna har tillräckliga förlustavsättningar för att täcka potentiella förluster (ibid). Antagandet av IFRS 9 har avsevärt förbättrat transparensen och noggrannheten i den finansiella rapporteringen för finansiella institutioner (ibid). Det har också gjort det möjligt för tillsynsmyndigheter att övervaka och bedöma bankernas finansiella stabilitet mer effektivt, därigenom minska risken för framtida finansiella kriser (ibid). Dess implementering syftade till att ge en förbättrad noggrannheten och transparensen i den finansiella rapporteringen för banker samt minska risken för framtida finansiella kriser. (Magdalena & Martani, 2021)

IFRS 9 introducerade en ny modell för redovisning av kreditförluster nämligen Expected Credit Loss (ECL)-modellen, som kräver att företag uppskattar framtida kreditförluster utifrån förväntade förändringar i kreditrisk (Casta, Lejard & Paget-Blanca, 2019). Denna modell syftar till att förhindra att företag skjuter upp redovisningen av kreditförluster i sina finansiella rapporter. IASB började överväga frågan om redovisning av kreditförluster i början av 2000-talet, eftersom befintliga redovisningsstandarder inte behandlade problemet på ett adekvat sätt. IASB utfärdade 2014 IFRS 9, som introducerade ECL-modellen för redovisning av kreditförluster. Denna modell sågs som en betydande förbättring jämfört med den tidigare förlustmodellen, som hade kritiserats för att inte tillräckligt spegla kreditrisker i rätt tid. Implementeringen av IFRS 9 och ECL-modellen stod inför utmaningar, speciellt när det gäller att utveckla tillförlitliga och konsekventa metoder för att uppskatta förväntade kreditförluster. Företag vände sig till teknik och dataanalys för att förbättra sina kreditriskmodeller samt prognostiseringsförmåga, vilket ledde till uppkomsten av nya verktyg och teknologier speciellt utformade för kreditriskhantering. (Casta, Lejard & Paget-Blanca, 2019)

Inom den svenska finanssektorn är banker under noggrann reglering och tillsyn som utövas av Finansinspektionen (FI). FI är den myndighet som har till uppgift att övervaka och reglera finansiella institutioner i Sverige. Deras primära mål är att säkerställa stabiliteten och pålitligheten i det svenska finansiella systemet, samtidigt som de arbetar för att skydda konsumenternas intressen. En central del av de institutionella förutsättningarna för banker i Sverige är implementeringen av internationella redovisningsstandarder, i synnerhet IFRS 9 (International Financial Reporting Standard 9). För att följa dessa internationella standarder och överensstämja med reglering från FI måste bankerna i Sverige implementera och tillämpa den förväntade kreditförlustmodellen (ECL) enligt IFRS 9. Detta kräver att de noga bedömer och rapporterar förväntade kreditförluster i sina finansiella rapporter, vilket i hög grad påverkar deras redovisning och hur de hanterar risker inom sina verksamheter.

Idag används ECL-modellen flitigt av banker och andra finansinstitut runt om i världen som en standardmetod för redovisning av kreditförluster (Riksbanken, 2018). ECL-modellen uppstod som ett svar på behovet av en mer exakt och framåtblickande strategi för redovisning av kreditförluster (ibid). Den utvecklades inom ramen för standarden IFRS 9, som syftade till att förbättra transparensen och noggrannheten i den finansiella rapporteringen (ibid). Implementeringen av ECL-modellen har inneburit utmaningar för många företag, särskilt när

det gäller att utveckla tillförlitliga och konsekventa metoder för att uppskatta förväntade kreditförluster (ibid). Men modellen har också drivit innovation inom kreditriskhantering och bidragit till att förbättra finansiell stabilitet och riskhanteringsmetoder (Riksbanken, 2018).

1.2 Problemformulering

Kreditförluster har länge varit en betydande utmaning för banker och finansinstitut, eftersom det kan resultera i betydande ekonomiska förluster och ökad risk för finansiell instabilitet. För att hantera denna risk har den internationella redovisningsstandarden IFRS 9 infört en ny metod för att beräkna förväntade kreditförluster, känd som ECL-modellen. (Riksbanken, 2018)

ECL-modellen är utformad för att bättre återspegla de faktiska kreditförluster som en bank kan förvänta sig under en kredits löptid. Förväntade kreditförluster baseras på en rad faktorer, som kundens kreditvärdighet, marknadsförhållanden och makroekonomiska faktorer. (Riksbanken, 2018).

Trots detta är det oklart hur väl ECL-modellen fungerar i praktiken och hur nära de förväntade kreditförlusterna är de faktiska kreditförlusterna. Ökad förståelse för hur väl ECL-modellen fungerar i praktiken är viktig för att bedöma om den kan ge tillräckligt skydd för banker mot kreditförluster och om den kan bidra till att säkra finansiell stabilitet. (Riksbanken, 2018)

Denna studie syftar till att undersöka hur nära de förväntade kreditförlusterna är de faktiska kreditförlusterna för banker mellan 2018-2022 och ifall det har skett en utveckling i bankernas förmåga att prognostisera dessa förluster. Genom att analysera 81 banker och deras fem senaste årsredovisningar kommer studien att använda statistiska metoder för att undersöka om ECL-modellen har förbättrat bankernas förmåga att förutsäga kreditförluster och därmed ökat värde relevansen för IFRS 9.

1.3 Frågeställning

1. Har bankernas prognosförmåga för förluster förbättrats för varje år efter införandet av IFRS 9?
2. Finns det en betydande skillnad i prognosförmåga mellan medelstora och små banker?
 - I vår studie formulerades det även följande hypoteser:
 - H0 (Nollhypotes): Det finns ingen signifikant samband mellan förväntade förluster och konstaterade förluster inom banksektorn.
 - H1: Det finns en signifikant positivt samband mellan förväntade förluster och faktiska konstaterade inom banksektorn.

1.4 Bakgrund till hypoteser

Hypoteserna i denna studie är formulerade för att undersöka bankernas prognosförmåga gällande kreditförluster och i vilken utsträckning deras ECL-metodik har bidragit till en förbättrad prognosförmåga. Genom att jämföra bankernas förväntade kreditförluster med de faktiska kreditförlusterna kan man bedöma hur väl deras ECL-metodik fungerar.

1.5 Syfte

Syftet med denna studie är att utvärdera och analysera prestandan av den nya modellen som introducerades med IFRS 9 för förväntade kreditförluster (ECL) genom en empirisk

undersökning av svenska banker som omfattas av Finansinspektionens tillsyn. Studien ämnar undersöka om implementeringen av ECL-modellen har medfört en ökad precision i prognoserna av faktiska netto kreditförluster över en tidsperiod av fem år. Genom att analysera sambandet mellan förväntade kreditförluster och de faktiska förlusterna syftar studien till att belysa hur väl ECL-modellen reflekterar de verkliga förlusterna och om den har bidragit till förbättrad prognosförmåga hos bankerna och därmed en ökad värder relevans för IFRS 9.

1.6 Avgränsningar

I denna studie har vi valt att fokusera på en specifik femårsperiod som sträcker sig från införandet av ECL-modellen, 2018 - 2022. Denna begränsning möjliggör en noggrann utvärdering av hur väl modellen har presterat under dessa år. Urvalet består även enbart av svenska banker som står under Finansinspektionens tillsyn, vilket ger en nationell kontext för studien och bidrar till en tydligare analys av den svenska finansiella sektorn. Denna studie undersöker sambandet mellan förväntade kreditförluster och faktiska netto kreditförluster. Andra potentiella påverkande faktorer har inte beaktats i denna analys, vilket innebär att resultatet är inriktat på en specifik aspekt av ECL-modellens prestation. Denna avgränsning är medveten och syftar till att isolera och undersöka den specifika relationen mellan förväntade och faktiska förluster.

2. Teoretisk referensram

Uppsatsens teoretiska ram inleds med en heltäckande översikt över tidigare forskning inom området med en detaljerad analys av specifika studier. Därefter presenteras IAS/IFRS, IAS 39 och detta följs av en introduktion till IFRS 9 och dess modell för förväntade kreditförluster, samt den tidigare standarden och modellen som ersattes. Detta följs av en teorigenomgång om Learning by doing teorin.

2.1 Tidigare studier

Studien av Gebhardt (2016) fokuserar på nedskrivningen av grekiska statsobligationer enligt International Accounting Standards (IAS) 39 och de nya International Financial Reporting Standards (IFRS) 9. Forskningen undersöker hur dessa redovisningsstandarder påverkar värdet på grekiska statsobligationer och deras konsekvenser för finansiell rapportering. Studien är relevant med tanke på finanskrisen i Grekland och behovet av transparent och korrekt finansiell rapportering. Gebhardt använder en fallstudie för att undersöka nedskrivningarna av grekiska statsobligationer enligt både IAS 39 och IFRS 9. Författaren analyserar finansiella rapporter från två tyska banker som ägde grekiska statsobligationer under perioden 2009 till 2014. Studien jämför nedskrivning beräkningarna av dessa obligationer enligt både IAS 39 och IFRS 9 för att fastställa effekten av den nya redovisningsstandarder.

Resultaten av studien visar att nedskrivningsberäkningarna enligt IFRS 9 är mer korrekta än enligt IAS 39 (Gebhardt, 2016). Studien fann att IFRS 9-metoden ger en mer realistisk och snabb bedömning av värdet på obligationerna. Studien belyser också vikten av det framåtblickande tillvägagångssättet i IFRS 9, som tar hänsyn till både tidigare händelser och framtida förväntningar vid nedskrivningsberäkningar. Men studien visar dessutom att införandet av IFRS 9 och tillämpningen av nedskrivningar kommer att leda till en ökning av kreditförlustreserverna. Författaren menar att trots denna förbättring är redovisningen av kreditförluster fortfarande otillräcklig och försenad. Avsaknaden av tydlig vägledning om vad som kvalificeras som en betydande ökning av kreditrisk lägger ansvaret på ledningen att

bedöma och göra nödvändiga justeringar. Detta tillvägagångssätt medför risken att kreditförlustreserver redovisas för sent, vilket potentiellt kan påverka noggrannheten i den finansiella rapporteringen. Därför rekommenderar studien att man tillhandahåller mer explicit vägledning för att säkerställa ett konsekvent och snabbt erkännande av kreditförluster. Detta skulle förbättra kvaliteten på den finansiella rapporteringen och göra det möjligt för intressenter att fatta välgrundade beslut baserat på korrekt och tillförlitlig information. (Gebhardt, 2016)

Studien utförd av Loew, Schmidt och Thiel (2019) syftade till att undersöka effekten av förstagsångs tillämpningen av International Financial Reporting Standard 9 (IFRS 9) på europeiska bankers balansräkningar. Studien använde ett urval av 78 europeiska banker som uppfyllde kriterierna för betydande institutioner, enligt definitionen av Europeiska centralbanken. Uppgifterna har samlats in från bankernas publicerade årsredovisningar för åren 2017 och 2018. Forskarna analyserade bankernas bokslut och jämförde balansräkningen före och efter införandet av IFRS 9, för att identifiera effekterna. Resultaten av studien visade att införandet av IFRS 9 hade en betydande inverkan på bankernas balansräkningar, särskilt när det gäller klassificering och värdering av finansiella instrument. Studien visade att majoriteten av bankerna upplevde en minskning av sitt eget kapital och en ökning av sina kreditförlustreserveringar, vilket ledde till att deras lönsamhet minskade med en minskning på 18 % av kreditförlustreserverna. Effekten var mer betydande för banker med större portföljer av finansiella instrument och högre kreditrisk nivåer. Sammantaget belyser studien vikten av att förstå de potentiella effekterna av nya redovisningsstandarder på finansinstitutens balansräkningar och finansiella resultat. Resultaten tyder på att implementeringen av IFRS 9 har betydande konsekvenser för europeiska banker, och de måste noga överväga effekterna av dessa förändringar på deras finansiella rapportering och affärsstrategier. (Loew, Schmidt & Thiel, 2019)

En undersökning genomförd av Gomaa, Kanagaretnam och Shehata (2019) gjordes för att undersöka de skillnader som finns mellan den tidigare ICL-modellen och den nya ECL-modellen. Denna studie undersökte effektiviteten av att ersätta modellen för uppkomna kreditförluster med modellen för förväntade kreditförluster i samband med bankernas reserveringar för kreditförluster. Studien genomfördes genom ett laboratorieexperiment som involverade studenter som fungerade som banklåneansvariga. Deltagarna delades in i två grupper: en grupp använde modellen för uppkomna kreditförluster, medan den andra gruppen

använde modellen för förväntad kreditförlust. Båda grupperna fick samma uppsättning finansiella data för att utvärdera och göra avsättningar för kreditförluster. (Gomaa, Kanagaretnam & Shehata, 2019)

Studien fann att den förväntade kreditförlustmodellen var mer effektiv för att minska variationen i kreditförlustavsättningar bland låneansvariga jämfört med kreditförlustmodellen. Dessutom gav den förväntade kreditförlustmodellen bättre tidiga varningssignaler om försämrad kreditkvalitet, vilket ledde till tidigare erkännande av kreditförluster. Studien fann dock också att den förväntade kreditförlustmodellen var mer komplex och tidskrävande att använda jämfört med den uppkomna kreditförlustmodellen. Men det visade att det hade skett en ökad kreditförlust som ett resultat av införandet av den nya standarden. (Gomaa, Kanagaretnam & Shehata, 2019)

En studie genomfördes av Mechelli och Cimini (2021) som jämförde värder relevansen av IFRS 9 med IAS 39. De använde en anpassad Ohlson-modell för att undersöka förändringar i värder relevans till följd av IFRS 9-implementering och utforskade skillnader baserat på företagens regelefterlevnad och styrningsnivåer. Genom att undersöka 316 finansiella enheter i 43 länder hittade de en liten ökning i värder relevans med IFRS 9 för företag i starka styringsmiljöer, medan svagare styrelseländer såg en nedgång. Studien lyfte fram vilken inverkan transparens och regelefterlevnad har på effektiviteten av den nya standarden. Denna observation blir särskilt relevant i fallet med länder som Sverige, där en stark företagsstyrning kultur är etablerad. Studien visar alltså att övergången till IFRS 9 har haft en marginell och positiv inverkan på hur relevanta redovisningsdata är för värderingssyftet (Mechelli & Cimini 2021). En ökad nivå i prognosförmåga skulle stärka studiens resultat av en ökad värder relevans efter IFRS 9.

2.2 Teorier

2.2.1 IAS/IFRS

International Accounting Standards (IAS) och International Financial Reporting Standards (IFRS) är uppsättningar av redovisningsstandarder (Zehri & Chouaibi, 2013). De har

utvecklats och underhålls av International Accounting Standards Board (IASB) som är en oberoende organisation som syftar till att upprätta en gemensam uppsättning redovisningsprinciper för företag över hela världen. IAS utfärdades först 1973 av International Accounting Standards Committee (IASC) och antogs av många länder, inklusive Europeiska unionen (EU), Japan och Kanada. IASC ersattes av IASB år 2001, som fortsatte att utveckla nya standarder och underhålla de befintliga. (Zehri & Chouaibi, 2013)

IFRS är den nyare och mer omfattande uppsättningen redovisningsstandarder som utfärdats av IASB (Zehri & Chouaibi, 2013). De är avsedda att ersätta det äldre IAS och är utformade för att tillhandahålla ett enda, globalt accepterat språk för finansiell rapportering. IFRS används för närvarande i mer än 140 länder. IFRS täcker ett brett spektrum av ämnen för finansiell rapportering, inklusive presentation av finansiella rapporter, intäktsredovisning, leasingavtal och finansiella instrument. De är principbaserade, vilket innebär att de utgör ett ramverk för att upprätta finansiella rapporter, men ger utrymme för företag att utöva bedömningar av hur de tillämpar standarderna på sina specifika omständigheter. IAS/IFRS syftar till att förbättra transparens, jämförbarhet och konsekvens i finansiell rapportering vilket förväntas gynna investerare, analytiker och andra användare av finansiella rapporter. De granskas och uppdateras kontinuerligt av IASB för att återspegla förändringar i affärsmiljön samt nya redovisningsfrågor. (Zehri & Chouaibi, 2013)

2.2.2 IAS 39

International Accounting Standard 39 (IAS 39), är en uppsättning redovisningsregler och riktlinjer som utvecklats av International Accounting Standards Board (IASB) (Deloitte, 2016). Standarden ger vägledning om redovisning och värdering av finansiella tillgångar och skulder, samt redovisningsmässig behandling av derivat och säkringsaktiviteter. IAS 39 gavs ut första gången 2000 och har genomgått flera ändringar sedan dess. Bakgrunden till utvecklingen av IAS 39 kan spåras tillbaka till slutet av 1990-talet, då det fanns ett växande behov av internationellt erkända redovisningsstandarder för att förbättra transparens och jämförbarhet i finansiell rapportering. Vid den tiden var det en brist på konsekvens i redovisningspraxis i olika länder och regioner, vilket gjorde det svårt för investerare och andra intressenter att förstå finansiella rapporter (ibid). För att ta itu med

denna fråga inrättades IASB 2001 för att utveckla och främja användningen av globala redovisningsstandarder (ibid). En av de första standarderna som utfärdades av IASB var IAS 39, som syftade till att tillhandahålla ett ramverk för redovisning, värdering och presentation av finansiella instrument. Standarden syftar till att förbättra relevansen, tillförlitligheten och jämförbarheten av finansiell rapportering för investerare samt andra intressenter. (Deloitte, 2016)

Standarden kräver att företag klassificerar finansiella instrument i en av fyra kategorier: finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen, investeringar som hålls till förfall, lån och fordringar samt finansiella tillgångar som kan säljas (Deloitte, 2016). Klassificeringen av finansiella instrument baseras på deras karaktär och företagets affärsmodell för att hantera dem. Finansiella tillgångar och skulder som klassificeras som värderade till verkligt värde via resultaträkningen värderas till verkligt värde, varvid förändringar i verkligt värde redovisas i resultaträkningen (ibid). Investeringar som hålls till förfall värderas till upplupet anskaffningsvärde, medan lånefordringar och kundfordringar och finansiella tillgångar som kan säljas också värderas till upplupet anskaffningsvärde, men med vissa skillnader i redovisningsmässig behandling. IAS 39 ger deesutom vägledning om redovisningsmässig behandling av optioner, terminer och swappar (ibid). Derivat värderas till verkligt värde, med förändringar i verkligt värde redovisade i resultaträkningen eller som förändringar i eget kapital, beroende på avsedd användning och redovisningsmässig behandling. (Deloitte, 2016)

Förutom att ge vägledning om redovisning och värdering av finansiella instrument, ger IAS 39 även vägledning om säkringsaktiviteter (Deloitte, 2016). Standarden tillåter företag att använda derivat för att säkra de risker som är förknippade med sina finansiella instrument, såsom ränterisk eller valutarisk . Den redovisningsmässiga behandlingen av säkringsaktiviteter beror på typen av säkring och säkringens effektivitet. IAS 39 har genomgått flera revideringar och ändringar sedan den första gången 2000 (ibid). En av de mest betydande förändringarna av standarden kom 2008, då IASB introducerade alternativet för verkligt värde, som gör det möjligt för företag att klassificera finansiella instrument som värderade till verkligt värde via resultatet. eller förlust, även om de inte uppfyller kriterierna för den klassificeringen. (Deloitte, 2016)

En annan stor revidering kom när IASB utfärdade IFRS 9 Financial Instruments, som ersatte IAS 39 i sin helhet (Riksbanken, 2018). IFRS 9 inför nya klassificerings- och värderingskrav för finansiella tillgångar och skulder, samt en ny modell för förväntad kreditförlust för nedskrivning av finansiella tillgångar (Riksbanken, 2018). Trots införandet av IFRS 9 är IAS 39 fortfarande en viktig standard för finansiell rapportering, särskilt för företag som ännu inte har antagit IFRS 9 eller som fortfarande håller på att implementera den (Riksbanken, 2018).

2.2.3 IFRS 9

IFRS 9, eller International Financial Reporting Standard 9, är en uppsättning redovisningsregler och riktlinjer utvecklade av International Accounting Standards Board (IASB) (Riksbanken, 2018). Standarden ger vägledning om redovisning, värdering och presentation av finansiella instrument, samt redovisningsmässig behandling av nedskrivningar och säkringsredovisning (Riksbanken, 2018). IFRS 9 utfärdades 2014 och trädde i kraft för räkenskapsår som börjar den 1 januari 2018 eller senare. Bakgrunden till utvecklingen av IFRS 9 kan spåras tillbaka till den globala finanskrisen 2008, som avslöjade svagheter i redovisningsstandarderna för finansiella instrument (ibid). Den befintliga standarden för finansiella instrument, IAS 39, kritiserades då för sin komplexitet och upplevdes ovidkommande inom vissa områden, såsom nedskrivningar och säkringsredovisning (ibid).

Som svar på denna kritik påbörjade IASB en omfattande granskning av IAS 39, vilket i slutändan ledde till utvecklingen av IFRS 9 (Riksbanken, 2018). Standarden var utformad för att åtgärda några av bristerna i IAS 39 och för att ge en mer principbaserad och framåtriktad redovisning av finansiella instrument (IFRS, 2021). IFRS 9 består av tre huvudkomponenter: klassificering och värdering, nedskrivning och säkringsredovisning (IFRS, 2021). Klassificerings- och värderingskomponenten ger vägledning om hur finansiella tillgångar och skulder ska klassificeras och värderas i de finansiella rapporterna (ibid). Standarden introducerar en ny klassificeringsmodell, som är baserad på företagets affärsmodell för att hantera sina finansiella tillgångar och egenskaperna hos de kassaflöden som genereras av dessa tillgångar (ibid).

Enligt den nya modellen klassificeras finansiella tillgångar i en av tre kategorier: de som värderas till verkligt värde via resultaträkningen, de som värderas till upplupet anskaffningsvärde och de som värderas till verkligt värde via övrigt totalresultat (IFRS, 2021). Klassificeringen baseras på företagets affärsmodell för att hantera de finansiella tillgångarna och egenskaperna hos de kassaflöden som genereras av dessa tillgångar (IFRS, 2021). Nedskrivningskomponenten i IFRS 9 ger vägledning om redovisningsmässig behandling av nedskrivningar av finansiella tillgångar. Standarden introducerar en ny modell för förväntade kreditförluster (ECL), som kräver att företag redovisar nedskrivningar tidigare än under den tidigare modellen för uppkomna förluster (ibid). Enligt ECL-modellen är enheter skyldiga att uppskatta de förväntade kreditförlusterna under det finansiella instrumentets livslängd, baserat på både historisk erfarenhet och framåtblickande information (ibid). Nedskrivningarna redovisas i resultaträkningen och återspeglar de förväntade kreditförlusterna som har inträffat fram till balansdagen (ibid). Säkringsredovisningskomponenten i IFRS 9 ger vägledning om redovisningsmässig behandling av säkringsaktiviteter (IFRS, 2021). Standarden introducerar en mer principbaserad metod för säkringsredovisning, som är utformad för att bättre återspegla den ekonomiska innebörden av säkringsrelationer (ibid).

Enligt den nya modellen är företag skyldiga att dokumentera arten av den risk som säkras, säkringsinstrumentet och den säkrade posten (IFRS, 2021). Säkringens effektivitet mäts med hjälp av ett kvantitativt test som jämför förändringarna i verkligt värde på säkringsinstrumentet och den säkrade posten (IFRS, 2021). IFRS 9 har utvecklats av IASB, som är en oberoende internationell organisation som ansvarar för att utveckla och främja användningen av globala redovisningsstandarder (ibid). IASB finansieras av bidrag från stora revisionsbyråer, företag och nationella redovisningsorgan. Standarden har antagits i stor utsträckning av företag runt om i världen och har bidragit till att förbättra transparens och jämförbarhet i finansiell rapportering (ibid). Den principbaserade metoden i IFRS 9 har också bidragit till att minska komplexiteten i redovisningen av finansiella instrument, vilket gör det lättare för investerare och andra intressenter att förstå och jämföra finansiella rapporter (ibid).

Även om IFRS 9 har antagits brett och har fått positiv feedback från många intressenter, har den också mött en del kritik och oro (IFRS, 2021). En av de främsta kritikerna mot IFRS 9 har handlat om den förväntade kreditförlustmodellen (ECL) för nedskrivningar (IFRS, 2021). Även om ECL-modellen är utformad för att ge en mer framåtblickande och korrekt

återspeglingsmodell av kreditrisk, har vissa väckt oro för att den kan vara för subjektiv och öppen för manipulation (ibid). Kritiker hävdar att ECL-modellen kräver att enheter gör ett betydande antal antaganden och bedömningar, särskilt kring uppskattningen av framtida kassaflöden och fastställandet av lämpliga diskonteringsräntor (ibid). Detta kan leda till inkonsekvenser och potentiell manipulation av redovisade nedskrivningar (ibid). Anhängare av ECL-modellen hävdar dock att den ger en mer korrekt återspeglingsmodell av kreditrisk, och att användningen av framåtblickande information är nödvändig i tider av ekonomisk osäkerhet (ibid).

En annan kritik mot IFRS 9 har handlat om den potentiella påverkan på finansiell stabilitet (Kund & Rugilo, 2021). Vissa har uttryckt oro för att den nya nedskrivningsmodellen kan leda till högre redovisade förluster och kapitalkrav för banker, vilket i sin tur kan minska utlåningen och ha en negativ inverkan på den ekonomiska tillväxten (Kund & Rugilo, 2021). Anhängare av IFRS 9 hävdar dock att den nya standarden ger en mer korrekt återspeglingsmodell av kreditrisk, vilket i slutändan kan leda till mer hållbara utlåningsmetoder och förbättrad finansiell stabilitet (Kund & Rugilo, 2021).

Det är värt att notera att IFRS 9 också har mött kritik kring komplexiteten i sin säkringsredovisningsmodell, med vissa intressenter som hävdar att den fortfarande är för komplex och svår att tillämpa i praktiken (Kund & Rugilo, 2021). Denna kritik har dock varit mindre utbredd än den kring ECL-modellen (Kund & Rugilo, 2021). Trots detta har IFRS 9 antagits över hela världen och har bidragit till att förbättra transparens och jämförbarhet i finansiell rapportering (Kund & Rugilo, 2021). International Accounting Standards Board (IASB) har också förbundit sig att övervaka implementeringen av IFRS 9 och göra justeringar vid behov baserat på feedback från intressenter (Kund & Rugilo, 2021).

2.2.4 ECL

Förväntad kreditförlust (ECL) är en term som används i finansiell rapportering för att beskriva mängden förlust som ett företag förväntar sig att ådra sig på grund av sina gäldenärers fallissemang eller utebliven betalning av lån (Deloitte, 2016). ECL är ett viktigt mått som används av finansiella institutioner för att uppskatta mängden nedskrivningar som de kan behöva redovisa på sina finansiella instrument, såsom lån, kundfordringar och

skuldebrev. Begreppet ECL introducerades i International Financial Reporting Standard (IFRS) 9, som utvecklades av International Accounting Standards Board (IASB) och publicerades 2014. IFRS 9 ersatte den tidigare standarden för finansiella instrument, IAS 39, och introducerade en ny modell för klassificering, värdering och nedskrivning av finansiella tillgångar och skulder. Denna modell ersatte IAS 39 modellen (ICL) Incured Credit Loss. (Deloitte, 2016)

Enligt ECL-modellen är finansinstitut skyldiga att uppskatta de förväntade kreditförlusterna under deras finansiella instruments livslängd, baserat på en kombination av tidigare händelser, nuvarande förhållanden och prognoser för framtida ekonomiska förhållanden (Deloitte, 2016). ECL-uppskattningen måste ta hänsyn till sannolikheten för fallissemang, allvaret av förlusten vid fallissemang och tidsvärdet av pengar. ECL-modellen är en betydande avvikelse från den tidigare nedskrivningsmodellen som användes enligt IAS 39, som baserades på indragna förlustmetoder. Enligt modellen för uppkomna förluster var finansinstitut endast skyldiga att redovisa förluster när det fanns objektiva bevis på värdeminskning, såsom avtalsbrott eller konkurs. Detta ledde till kritik för att den tidigare modellen var för bakåtblickande och inte tillräckligt speglade den förväntade kreditrisken. ECL-modellen har flera fördelar jämfört med den tidigare förlustmodellen. För det första ger det en mer framåtblickande syn på kreditrisk, vilket gör det möjligt för finansinstitut att bättre förbereda sig på potentiella förluster. För det andra förbättrar den jämförbarheten och konsekvensen i den finansiella rapporteringen, eftersom den kräver att alla finansiella institut använder en liknande metod för att uppskatta sina förväntade kreditförluster. För det tredje är det i linje med International Financial Reporting Standards Foundations mål att tillhandahålla relevant, tillförlitlig och aktuell finansiell information till investerare. (Deloitte, 2016)

Däremot finns även utmaningar och komplexiteter förknippade med ECL-modellen. En av de viktigaste utmaningarna är behovet av tillförlitliga data och korrekta prognoser, särskilt i tider av ekonomisk osäkerhet (Deloitte, 2016). En sådan ekonomisk osäkerhet är Corona Pandemin som hade stora effekter på ekonomin. COVID-19-pandemin hade försvårat de förväntade kreditförlusterna för åren 2020-2021. Barnoussi et al. (2020) menar att IFRS 9 är framåtblickande standarder som kräver företags förväntningar om framtida kreditförluster, och då det inte fanns några tecken på att pandemin skulle avta vid den aktuella tiden, uppstod betydande osäkerhet kring de ekonomiska konsekvenserna. (Barnoussi et al., 2020)

Finansiella institutioner måste också göra betydande bedömningar och uppskattningar för att fastställa lämplig diskonteringsränta, sannolikheten för fallissemang och hur allvarig förlusten är vid fallissemang (Deloitte, 2016). Dessa bedömningar kan vara subjektiva och öppna för manipulation, vilket leder till potentiella inkonsekvenser i den finansiella rapporteringen (Deloitte, 2016). Trots dessa utmaningar har ECL-modellen antagits brett över hela världen och har bidragit till att förbättra transparensen och noggrannheten i den finansiella rapporteringen. Implementeringen av ECL-modellen har också lett till förbättringar av riskhanteringspraxis och ett större fokus på hantering av kreditrisk hos finansiella institutioner (Deloitte, 2016).

IFRS 9 kräver att företag uppskattar och redovisar ECL för alla finansiella tillgångar som inte hålls till verkligt värde via resultaträkningen (Deloitte, 2016). Detta inkluderar lån, kundfordringar och andra skuldinstrument. ECL är det belopp som ett företag förväntar sig att förlora på en finansiell tillgång under dess livstid, med hänsyn till sannolikheten för fallissemang och den förväntade förlusten vid fallissemang (Deloitte, 2016). Du (2019) menar att förutsägelsen av kreditförluster är av avgörande betydelse både för banker och tillsynsmyndigheter.

ECL-beräkningsprocessen är uppdelad i tre steg:

Steg 1: Normal kreditrisk

I början av varje redovisningsperiod ska företagen bedöma om det har skett en betydande ökning av kreditrisken sedan den första redovisningen av den finansiella tillgången (Riksbanken, 2018). En betydande ökning av kreditrisk definieras som när risken för fallissemang har ökat avsevärt sedan första redovisningen, även om kreditrisken fortfarande anses låg (Riksbanken, 2018). Om det inte har skett någon betydande ökning av kreditrisk, bör företaget redovisa 12-månaders ECL, vilket representerar de förväntade kreditförlusterna som kommer att uppstå under de kommande 12 månaderna (Riksbanken, 2018). ECL bör baseras på rimlig och stödjande information som är tillgänglig utan onödiga kostnader eller ansträngningar (Riksbanken, 2018). Denna information kan inkludera historisk erfarenhet, aktuella marknadsförhållanden och framåtblickande information (Riksbanken, 2018).

Steg 2: Betydande ökning av kreditrisk

Om det har skett en betydande ökning av kreditrisk sedan första redovisningen måste företaget redovisa livslängds-ECL, vilket representerar de förväntade kreditförlusterna under den finansiella tillgångens livslängd (Riksbanken, 2018). Detta kräver att företaget beaktar både sannolikheten för fallissemang och den förväntade förlusten vid fallissemang under tillgångens återstående livslängd (Riksbanken, 2018). För att uppskatta livslängds-ECL bör företaget använda all tillgänglig information om tidigare händelser, aktuella förhållanden och rimlig och stödjande framåtblickande information som är relevant för att bedöma om den finansiella tillgången kan samlas in (Riksbanken, 2018). Detta kan innefatta ekonomiska indikatorer, marknadstrender och låntagarens kreditvärdighet. Företag bör också överväga inverkan av säkerheter och garantier på drivbarheten av den finansiella tillgången (Riksbanken, 2018).

Steg 3: Kreditförsäkrad finansiella tillgångar

Om en finansiell tillgång anses vara kreditförsämrad, måste företaget redovisa livstids-ECL även om det inte har skett någon betydande ökning av kreditrisk sedan första redovisningen (Riksbanken, 2018). En finansiell tillgång anses vara kredit försämrad när en eller flera händelser har inträffat som har en betydande inverkan på låntagarens förmåga att uppfylla sina betalningsförpliktelser, såsom konkurs eller fallissemang (Riksbanken, 2018).

För att redovisa livstids-ECL för kreditförsämrade finansiella tillgångar bör företaget använda all tillgänglig information för att uppskatta nuvärdet av de kassaflöden som förväntas erhållas från den finansiella tillgången (Riksbanken, 2018). Detta kan inkludera information om låntagarens finansiella ställning, värdet av eventuella säkerheter och den förväntade tidpunkten för kassaflöden (Riksbanken, 2018). ECL-processen krävs enligt IFRS 9 att företag gör mer framåtblickande uppskattningar av kreditförluster än tidigare redovisningsstandarder (Riksbanken, 2018). Standarden lägger också större vikt vid användningen av rimlig och stödjande information vid uppskattning av kreditförluster, vilket är avsett att förbättra noggrannheten och konsekvensen i den finansiella rapporteringen (Riksbanken, 2018).

2.2.5 Learning by Doing Modellen

Kenneth Arrow diskuterade begreppet learning by doing i sin bok "The Economics of Education" som ett sätt att skaffa humankapital (Acemoglu & Autor, 2011). Arrow hävdade att arbetare kan förbättra sina färdigheter och produktivitet genom utbildning och erfarenhet på jobbet, vilket kan öka deras värde på arbetsmarknaden. Denna idé kan betraktas som en föregångare till Learning by Doing teorin för erfarenhetsbaserat lärande. Learning by Doing teorin betonar aktivt engagemang och praktisk erfarenhet som ett sätt att lära. Det involverar en cykel av handling, reflektion och anpassning, där individer engagerar sig i verkliga problem eller uppgifter och arbetar för att lösa dem genom experiment och aktivt utforskande. När de arbetar reflekterar de över sina erfarenheter och använder denna feedback för att anpassa sina strategier och förbättra sina resultat. (Acemoglu & Autor, 2011)

Learning by Doing teorin är baserad på idén att individer kan förvärva kunskaper och färdigheter bäst genom praktisk erfarenhet, snarare än passiv observation eller instruktion (Acemoglu & Autor, 2011). Genom att aktivt engagera sig i en uppgift eller ett problem kan individer bygga en djupare förståelse för ämnet och utveckla det kritiska tänkande och problemlösningsförmåga som behövs för framgång. Arrows idéer om learning by doing har varit inflytelserika inom ekonomi och utbildning. Hans arbete har bidragit till vår förståelse av betydelsen av humankapital och erfarenhetsbaserat lärandes roll för att utveckla färdigheter och kunskaper. Det bör dock noteras att Arrows fokus i första hand låg på de ekonomiska fördelarna med utbildning och erfarenhet på jobbet snarare än på de pedagogiska aspekterna av Learning by Doing. (Acemoglu & Autor, 2011). I denna undersökning har denna teori varit grunden till hypoteserna.

3. Metodologi

I detta avsnitt kommer vi att utförligt beskriva de metoder och tillvägagångssätt som vi har använt oss av under studiens gång. Vi kommer att ge en djupgående genomgång av hur vi strukturerade och implementerade våra valda metoder, samt hur vi samlade in, bearbetade och analyserade data.

3.1 Val av forskningsmetod

Bryman och Bell (2017) poängterar att valet av forskningsmetod är avgörande för att kunna genomföra en relevant och trovärdig undersökning. Enligt författarna är en kvantitativ forskningsmetod lämplig när man vill undersöka mätbara variabler och skapa statistiska modeller för att testa hypoteser. Kvantitativ forskning använder ofta en större datamängd, som kan samlas in med hjälp av enkäter eller andra standardiserade instrument, och som sedan analyseras med statistiska verktyg som till exempel korrelation eller regression (Bryman & Bell, 2017).

En av fördelarna med kvantitativ forskning är att det ofta ger möjlighet att göra generaliseringar, dvs. att dra slutsatser som kan gälla för hela populationen. En annan fördel med kvantitativ forskning är att det ger möjlighet att mäta och jämföra data på en exakt och precis nivå, vilket möjliggör för forskare att göra exakta prognoser och analysera samband mellan variabler. (Alvesson & Skoldberg, 2017)

Enligt Bryman och Bell (2017) är kvalitativ forskning en metod för att samla in och analysera data på ett mer subjektivt sätt, genom att använda lämpliga datainsamlingsmetoder som intervjuer, observationer och fokusgrupper. Valet av forskningsmetod beror på forskningsfrågan och forskningsområdet.

I denna studie har en kvantitativ forskningsmetod valts, eftersom studien går ut på att undersöka ifall bankernas prognosförmåga i att förutse kreditförluster har förbättrats över tiden. En kvantitativ metod är mest lämplig i detta fall då datan måste kvantifieras för att kunna analyseras och dra slutsatser om bankernas prognosförmåga. Kvantitativa metoder gör det också möjligt att undersöka samband och mönster i datan på ett systematiskt sätt, vilket är avgörande för att besvara forskningsfrågorna på ett tillförlitligt sätt. (Bryman & Bell, 2017)

3.2 Val av forskningsansats

När forskningsansatsen ska väljas är de vanligaste alternativen en deduktiv eller en induktiv ansats. Deduktiv- och induktiv forskning är två olika angreppssätt inom forskningsmetodologi som används för att samla in och analysera data på olika sätt.

Enligt Bryman & Bell (2017) är deduktiv forskning vanligtvis lämplig för att testa en hypotes eller teori, där datainsamlingsmetoder och analysverktyg väljs för att verifiera eller falsifiera hypotesen. Deduktiv forskning är vanligtvis mer strukturerad och riktad jämfört med induktiv forskning. Detta innebär att forskaren har en klar riktning och hypotesen fungerar som en utgångspunkt för forskningen.

Valet mellan deduktiv och induktiv forskning beror på forskningsfrågan, forskningsområdet och datainsamlingsmetoden (Bryman & Bell, 2017). En deduktiv ansats kan vara lämplig när man vill testa en redan etablerad teori eller hypotes, och när det finns en exakt definition av variabler och mått, medan en induktiv ansats är mer lämplig när forskningsfrågan är öppen och forskaren vill skapa en teori eller hypotes baserad på observationer och datainsamling.

Med utgångspunkt från den information som har presenterats ovan skulle den deduktiva forskningsansatsen vara mer lämplig för att undersöka de hypoteser som presenterats. Eftersom hypoteserna är redan etablerade och klart definierade är det mer lämpligt att använda en deduktiv ansats för att testa och verifiera hypoteserna (Bryman & Bell, 2017).

En fördel med deduktiv forskning är att den vanligtvis är mer precis och förutsägbar eftersom forskaren utgår från en redan etablerad hypotes eller teori (Bryman & Bell, 2017). Detta innebär också att det finns mindre utrymme för subjektiv tolkning av data, vilket kan leda till mer objektiva resultat. Deduktiv forskning används ofta för att undersöka orsakssamband mellan variabler och kan leda till generaliserbara resultat.

En nackdel med deduktiv forskning är att den ibland kan bli för begränsad eftersom den utgår från en förutbestämd hypotes, vilket kan leda till att forskaren missar viktig information som inte stämmer överens med hypotesen (Alvesson & Sköldberg, 2017). Detta kan leda till att viktig data förbises och att resultatet blir missvisande. Dessutom kan en deduktiv ansats leda till att forskaren är begränsad av de antaganden som ligger till grund för hypotesen, vilket kan begränsa kreativiteten och möjligheterna att upptäcka nya fenomen.

3.2.1. Grund för hypotes

Den teori som vi har valt att utgå ifrån i denna deduktiva ansats är Learning by doing theory (1962), som formulerades av den berömda amerikanska ekonomen Kenneth Arrow. Enligt Arrow är Learning by doing en process där en person eller organisation lär sig genom att utföra en uppgift upprepade gånger. Ju mer en person eller organisation gör en specifik uppgift, desto mer erfarenhet och kunskap förvärvar de. Denna kunskap kan sedan användas för att förbättra utförandet av samma uppgift eller liknande uppgifter i framtiden. Arrow ansåg att Learning by doing-teorin var särskilt relevant för produktionsprocesser, där en ökad produktionsvolym oftast ledde till en minskning av produktionskostnaderna. Genom att lära sig och utveckla mer effektiva metoder kunde produktionen optimeras och kostnaderna minskas ytterligare.

I vår studie använder vi oss av Learning by doing-teorin för att undersöka bankernas prognosförmåga när det gäller kreditförluster. Vi tror att bankerna blir bättre på att prognostisera kreditförluster ju mer de arbetar med det och att detta kan ha lett till en förbättrad prognosförmåga över tid.

3.3 Datainsamlingsmetod

Bryman & Bell (2017) nämner att det finns två huvudsakliga metoder för datainsamling, primär- och sekundär datainsamling. Primärdata är data som samlas in direkt från källan genom till exempel enkäter, intervjuer eller observationer. Sekundärdata är data som redan

har samlats in av någon annan används, exempelvis genom att analysera dokument eller statistik. (Bryman & Bell, 2017)

Nackdelen med primärdata är att det ofta är tidskrävande och kan vara kostsamt att genomföra (Bryman & Bell, 2017) Sekundär datainsamling kan också ha sina fördelar och nackdelar. En fördel med sekundärdata som vi kunde dra nytta av är att det är en relativt billig och snabb metod att använda sig av. Ännu en viktig fördel är att man kan använda data som redan har samlats in av andra, vilket gör det möjligt att göra jämförelser och analysera trender över tid. Däremot är en nackdel med sekundärdata är att man inte alltid kan vara säker på hur tillförlitliga eller relevanta de insamlade datan är (Bryman & Bell, 2017), detta har vi däremot motverkat genom att använda oss av bankernas egna årsredovisningar.

Till denna studie så kommer sekundärdata att användas. Till vår hjälp så ska vi använda oss av bankernas årsredovisningar för att plocka fram den data som är relevant för vår frågeställning. Syftet med denna studie är att undersöka hur de förväntade kreditförlusterna förhåller sig till de konstaterade förlusterna för nästkommande år, med mål att se ifall bankerna har förbättrats i deras prognos av kreditförluster och därmed ge en mer transparent bild till sina aktieägare. I vår studie har vi fokuserat på att samla och analysera specifika finansiella data från årsredovisningarna för de olika bankerna. Vårt huvudintresse har varit inriktat på två centrala aspekter i noterna: "Netto kreditförluster" och "Utlåning till allmänheten".

Netto kreditförluster är, enligt Ekonomifakta (2023), en viktig indikator som representerar den faktiska ekonomiska förlusten som banken har upplevt på grund av obetalda lån och kreditkulder. Denna siffra ger insikt i bankens förmåga att hantera kreditrisk och riskbedömning. I denna studie representerar denna siffran de konstaterade förlusterna.

För att få fram de förväntade förlusterna har vi tagit ett särskilt intresse för noten "Utlåning till allmänheten". Denna siffra representerar det totala beloppet som banken har lånat ut till allmänheten i form av olika typer av krediter och lån. Det är bankens huvudsakliga intäktskälla och affärsverksamhet. I vår analys har vi särskilt tagit hänsyn till förlustreserver som är kopplade till utlåningen till allmänheten. Dessa reserver är en form av avsättning som bankerna gör för att täcka eventuella framtida förluster på lån och krediter och representerar i vår studie de förluster som bankerna förväntas göra för nästkommande år.

En viktig fördel med att använda årsredovisningar är att dessa dokument är offentliga och granskade av revisionsbolag, därmed kan vi vara säkra på att dessa siffror speglar verkligheten samt att studiens reliabilitet lyfts. Enligt årsredovisningslagen kapitel 5 är företag, inklusive banker, skyldiga att tillhandahålla sådana noter för att säkerställa öppenhet och transparens i finansiell rapportering (Årsredovisningslagen, kapitel 5).

3.4 Urval av banker

Till denna undersökning ska vi använda oss av ett bekvämlighetsurval för att välja ut banker till vår studie. Detta innebär att vi väljer ut de banker som är tillgängliga och enkla att få tillgång till, istället för att använda oss av ett slumpmässigt urval som skulle kräva mer resurser och tid. Ett bekvämlighetsurval är en vanlig metod inom forskning och har fördelen att det är kostnadseffektivt och tidsbesparande. Bryman & Bell (2017) förklarar att bekvämlighetsurval kan vara lämpligt när forskaren inte har tillräckligt med resurser eller tid för att genomföra ett slumpmässigt urval. Vid användning av bekvämlighetsurval är det viktigt att forskaren är medveten om urvalets begränsningar och gör tydligt att resultatet endast kan generaliseras till den specifika urvalsgruppen.

3.4.1 Finansinspektionens företagsregister

För att genomföra bekvämlighetsurvalet har vi valt att utgå ifrån Finansinspektionens register av banker med tillstånd i Sverige. Detta register ger oss en fullständig lista över banker som är verksamma i Sverige och som har tillstånd samt är under tillsyn av Finansinspektionen att bedriva bankverksamhet. Genom att använda oss av detta register kan vi säkerställa att vi har tillgång till relevant och pålitlig information om de banker som ingår i vår studie.

För att hitta bankerna går vi in på FI.se där Finansinspektionen har sitt egna företagsregister med en sökfunktion som förenklar urvalet vidare. Vi använder oss av sökordet "Bank", resultatet blir 781 träffar, däremot är alla träffar inte relevanta för oss. Olika huvudgrupper filtreras bort, såsom "Specialfonder", "Svenskt bankaktiebolag, utländsk filial - Svenska företags filialer utomlands" och "Utländska fondföretag inom EES". Sökresultatet går att

ladda ner i en CSV-fil som kan enkelt föras över till Excel där vi kan filtrera bort de icke relevanta huvudgrupperna.

3.4.2 Relevanta huvudgrupper och bortfall

Efter att de icke relevanta huvudgrupper filtreras bort så återstår det tre huvudgrupper som gör upp totalt 89 banker.

De huvudgrupperna som är relevanta för oss är “Bankaktiebolag” som gör upp 41 av 89 banker och “Sparbanker” som gör upp 44 av 89 banker. De resterande fyra bankerna görs upp av “Betydande filialer till kreditinstitut inom EU/EES - Bank utländska”. Dessa banker hade kunnat vara användbara för denna studie, men eftersom de enbart är fyra stycken hade inte denna urval varit stor nog för att få ett pålitligt resultat. Ett urval på fyra banker är inte tillräckligt generaliserbara för att kunna presentera tydliga resultat, dessa banker förblir därmed bortfall.

Under insamlingens gång så blev det ytterligare fyra till bortfall: ICA Banken AB, OK-Q8 Bank AB, SEB Kort Bank AB och Ulricehamns Sparbank. Ulricehamns sparbank är bortfallen då vi inte kunde hitta årsredovisning för år 2022 publicerad på hemsidan. SEB Kort Bank AB blir bortfallen då vi inte kunde hitta talen för just denna bank då årsredovisningen är sammanslagen med SEB Gruppen. ICA Banken AB och OK-Q8 Bank AB blir bortfall då vi inte kunde hitta siffran för “netto kreditförluster”.

Detta innebär att vi har ett bortfall på 701 banker och totalt blir det 81 banker som undersöks. En stor del av bortfallen, 487 st, görs upp av huvudgruppen “Utländsk bank, gränsöverskridande handel - Bank, utländska”. Fyra st blir bortfall då det inte är en tillräckligt stor urvalsgrupp för att generera tydliga resultat. 63 st blir bortfall då de är under huvudgruppen “Svenskt bankaktiebolag - utländsk filial”, dessa ingår redan under huvudgruppen “Bankaktiebolag” och skulle alltså innebära dubbelarbete. Resten blir bortfall av samma anledning, de är under olika huvudgrupper med rubriken “Utländsk filial”.

3.4.3 Bankernas storleksfördelning

Vi har valt att dela upp bankerna i vår studie i två olika kategorier baserat på deras typ av verksamhet:

1. Små banker: Denna kategori inkluderar sparbanker, som är inriktade på att betjäna lokalbefolkningen och främja sparsamhet inom det geografiska området de verkar i. Deras verksamhet är oftast inriktad på mindre skala och nära relationer med sina kunder.

2. Medelstora banker: Här inkluderar vi bankaktiebolag som befinner sig i en mellanposition mellan de mindre sparbankerna och de stora utländska bankerna. Deras verksamhet är generellt större och mer omfattande än de små sparbankerna.

Genom att analysera dessa två grupper separat kan vi få en mer detaljerad förståelse för hur olika storlekar påverkar bankernas förmåga att prognostisera förluster och hur dessa förändras över åren.

Tabell 1: Urval av bankaktiebolags bankerna (medelstora) med bortfall markerade i rött

1	Avanza Bank AB	21	Skandiabanken Aktiebolag (publ)
2	Bergslagens Sparbank AB	22	Skandinaviska Enskilda Banken AB
3	Bluestep Bank AB (publ)	23	Sparbanken Alingsås AB
4	Carnegie Investment Bank AB	24	Sparbanken Eken AB
5	Collector Bank AB	25	Sparbanken Göinge AB
6	Erik Penser Bank AB	26	Sparbanken Lidköping AB
7	ICA Banken AB	27	Sparbanken Rekarne AB
8	Ikano Bank AB (publ)	28	Sparbanken Sjuhärad AB (publ)
9	Klarna Bank AB	29	Sparbanken Skaraborg AB (publ)
10	Landshypotek Bank Aktiebolag	30	Sparbanken Skåne AB (publ)
11	Länsförsäkringar Bank Aktiebolag	31	Svea Bank AB
12	Marginalen Bank Bankaktiebolag	32	Swedbank AB
13	MedMera Bank Aktiebolag	33	Svenska Handelsbanken AB
14	Nordax Bank AB (publ)	34	Södra Dalarnas Sparbank AB
15	Nordnet Bank AB	35	Sörmlands Sparbank AB
16	Northmill Bank AB	36	TF Bank AB
17	OK-Q8 Bank AB	37	Tjustbygdens Sparbank Bankaktiebolag
18	Resurs Bank Aktiebolag	38	Varbergs Sparbank AB (publ)
19	SBAB Bank AB (publ)	39	Vimmerby Sparbank AB
20	SEB Kort Bank AB	40	Volvofinans Bank AB
		41	Ölands Bank AB

Tabell 2: Urval av sparbankerna (små) med bortfall markerade i rött

42	Bjursås Sparbank	57	Mjölbackes Sparbank	72	Sparbanken Tranemo
43	Dalslands Sparbank	58	Norrbärke Sparbank	73	Sparbanken Västra Mälardalen
44	Ekeby Sparbank	59	Orusts Sparbank	74	Södra Hestra Sparbank
45	Falkenbergs Sparbank	60	Roslagens Sparbank	75	Sölvesborg-Mjällby Sparbank
46	Fryksdalens Sparbank	61	Sala Sparbank	76	Tidaholms Sparbank
47	Hälsinglands Sparbank	62	Sidensjö sparbank	77	Tjörns Sparbank
48	Häradssparbanken Mönsterås	63	Skurups Sparbank	78	Ulricehamns Sparbank
49	Högsby Sparbank	64	Snapphanebygdens Sparbank	79	Vadstena Sparbank
50	Ivetofta Sparbank i Bromölla	65	Sparbanken Boken	80	VALDEMARSVIKS SPARBANK
51	Kinda-Ydre Sparbank	66	Sparbanken Gotland	81	Westra Wermlands Sparbank
52	Laholms Sparbank	67	Sparbanken i Enköping	82	Virserums Sparbank
53	Lekebergs Sparbank	68	Sparbanken i Karlshamn	83	Ålems Sparbank
54	Leksands Sparbank	69	Sparbanken Nord	84	Åse Viste Sparbank
55	Lönneberga-Tuna-Vena Sparbank	70	Sparbanken Syd	85	Åtvidabergs Sparbank
56	Markaryds sparbank	71	Sparbanken Tanum		

3.5 Regressionsanalys

Till denna studie användes en linjär regressionsanalys i Microsoft Excel för att analysera den insamlade datan från årsredovisningarna. En regressionsanalys är en statistisk metod som används för att undersöka och modellera relationen mellan en beroende variabel och en eller flera oberoende variabler. Enligt Lind et al (2020) används regressionsanalys främst för att beskriva och förklara samband mellan variabler, samt för att förutse och prognostisera framtida värden på den beroende variabeln baserat på de oberoende variablerna.

Vid en regressionsanalys används en matematisk modell som beskriver den linjära relationen mellan de oberoende variablerna och den beroende variabeln. Denna modell är baserad på statistiska principer och matematiska formler, och används för att beräkna en regressionslinje som bäst passar den insamlade datan. Genom att analysera denna regressionslinje kan man sedan dra slutsatser om sambanden mellan variablerna och hur de påverkar varandra. (Lind et al, 2020).

3.5.1 Beroende variabel

I vår studie har vi valt förväntade förluster som den beroende variabeln. Denna variabel representerar bankernas uppskattade framtida förluster baserat på deras bedömningar av riskerna i sina utlåningsportföljer. Valet av förväntade förluster som beroende variabel är vägledande för att bättre förstå bankernas förmåga att prognostisera och hantera potentiella kreditförluster. Genom att analysera förhållandet mellan faktiska förluster och förväntade förluster, kan vi avslöja om bankerna har varit framgångsrika i sina riskbedömningar och om dessa bedömningar har förbättrats över tid.

Att använda förväntade förluster som beroende variabel är av stor relevans i vår kontext, eftersom det ger oss insikt i bankernas interna riskhanteringsprocess och deras förmåga att förutse och minimera förluster. Genom att undersöka detta förhållande kan vi bidra till en

djupare förståelse av hur bankernas riskhantering har utvecklats över tid och hur detta påverkar deras stabilitet och långsiktiga hållbarhet.

3.5.2 Oberoende variabel

I vår studie har vi valt faktiska förluster som den oberoende variabeln. Denna variabel representerar de verkliga ekonomiska förlusterna som bankerna har upplevt under specifika tidsperioder på grund av kreditförluster. Genom att använda faktiska förluster som den oberoende variabeln kan vi analysera hur väl bankernas riskhanteringsstrategier har fungerat i praktiken. Detta tillvägagångssätt gör det möjligt för oss att bedöma hur väl bankernas förväntningar om framtida förluster har stämt överens med de faktiska utfallen och om de har varit i stånd att anpassa sina strategier för att bemöta verkliga ekonomiska utmaningar.

Vidare ger analysen av förhållandet mellan faktiska förluster och förväntade förluster en omfattande bild av hur väl bankerna har lyckats i att bedöma och kvantifiera sina utlåningsrelaterade risker.

3.5.3 R^2

R^2 , även kallat determinationskoefficienten, är en statistisk måttstock i en regressionsmodell som indikerar den andel av variationen i den beroende variabeln som kan förklaras av den oberoende variabeln. Med andra ord visar R^2 hur väl data passar in i regressionsmodellen. Enligt Corporate Finance Institute (2023) är R^2 ett viktigt verktyg för att bedöma hur väl den oberoende variabeln förklarar variationen i den beroende variabeln. R^2 är ett värde mellan 0 och 1. Ett R^2 -värde på 0 indikerar att den oberoende variabeln inte förklarar någon variation i den beroende variabeln, medan ett R^2 -värde på 1 betyder att den oberoende variabeln helt förklarar variationen. Ett högre R^2 -värde indikerar att modellen passar bättre till de faktiska värdena. Inom ekonomi, skulle en R^2 över 0,7 generellt anses visa en hög korrelationsnivå, medan en mätning under 0,4 skulle visa en låg korrelation. Detta är dock inte en strikt regel och kommer att bero på den specifika analysen (Investopedia, 2023). Lind, Marchal & Wathen (2017) förklarar att R^2 anger hur bra de oberoende variablerna förklarar

förändringarna och variansen i den beroende variabeln, vilket för oss är förväntade kreditförluster. (Lind, Marchal & Wathen, 2017)

3.5.4 P-värdet

P-värdet är ett viktigt statistiskt mått för att bedöma om en observerad skillnad eller ett samband är statistiskt signifikant. Det kan betraktas som en siffra som indikerar sannolikheten för att observationen skulle vara en slump, baserat på resultaten från studien och antaganden om dess förutsättningar. P-värdet jämförs med en fördefinierad tröskel, vanligtvis 5%, för att avgöra om resultaten är statistiskt signifikanta eller inte. (Science.nu, 2023)

Enligt en beskrivning på Science.nu (2023), om p-värdet är lägre än 5% (dvs. mindre än 0.05), innebär det att det är en mycket liten sannolikhet (<5%) att observationen är en slump. I sådana fall förkastas nollhypotesen, som antyder att det inte finns någon skillnad eller samband. Om p-värdet är 5% eller högre ($\geq 5\%$), finns en större möjlighet att observationen kan vara en slump, och nollhypotesen bibehålls. (Science.nu, 2023)

3.5.5 Nollhypotes

Nollhypotesen, betecknad som H_0 , är en central aspekt inom statistisk analys. Enligt Science.nu (2023) är nollhypotesen den hypotes som undersöks i statistiska analyser och den påstår att det inte finns någon skillnad eller korrelation mellan variablerna som studeras. Nollhypotesen fungerar som en utgångspunkt för att bedöma om det föreligger en statistiskt signifikant skillnad eller samband mellan variablerna. Denna hypotes testas genom insamling av data och genomförande av statistiska tester. (Science.nu, 2023)

3.6 Tillvägagångssätt

För att säkerställa en strukturerad och pålitlig insamlingsprocess av data till vår studie, genomförde vi följande steg:

Först och främst identifierade vi årsredovisningarna som vår primära datakälla. Dessa redovisningar innehöll omfattande finansiell information som var central för vår analys. Vi definierade de specifika variabler som var relevanta för vår forskningsfråga - netto kreditförluster och förlustreserver. Dessa variabler ansågs bäst representera vår frågeställning om sambandet mellan förväntade förluster och faktiska förluster.

Vidare specificerade vi tidsperioden för att kunna undersöka förändringar över tid och eventuell påverkan från externa faktorer. För varje bank och varje år granskade vi noga årsredovisningarna för att identifiera de exakta värdena för netto kreditförluster och förlustreserver. Dessa värden noterades för det aktuella året årsredovisningen publicerades samt för det föregående året.

Datan organiserades och dokumenterades på ett strukturerat sätt, vilket underlättade för oss att utföra jämförelser och analyser över åren och bankerna. För att säkerställa datans kvalitet och integritet genomförde vi en noggrann dubbelkontroll av de insamlade värdena. Detta steg var avgörande för att undvika eventuella felaktigheter och inkonsekvenser.

Efter att ha insamlat och säkerställt kvaliteten på datan genomförde vi en regressionsanalys, för att undersöka och dra slutsatser om sambandet mellan netto kreditförluster och förlustreserver över de olika åren för svenska banker.

Vi använde oss även här av Microsoft Excel. Regressionsanalysen syftade till att undersöka sambandet mellan förväntade förluster och faktiska förluster inom banksektorn under en femårsperiod.

För varje årsdata skapade vi en regressionsmodell genom att använda förväntade förluster som beroende variabel (Y) och faktiska förluster som oberoende variabel (X). Vi använde

Excel's inbyggda funktioner för att beräkna linjär regressionskoefficienter, inklusive intercept (a) och slope (b), som representerar hur vår regressionslinje anpassar sig till datapunkterna.

En viktig del av vår analys var att utvärdera modellens kvalitet. För att göra detta beräknade vi R^2 , som mäter hur väl vår modell passar datan. Ett högre R^2 -värde indikerar att en större andel av variationen i beroende variabeln förklaras av våra oberoende variabler, vilket tyder på en bättre passform för modellen.

För att bedöma om vår modell var statistiskt signifikant, analyserade vi p-värdena för våra regressionskoefficienter. Ett p-värde under 0,05 anses vanligtvis vara en indikation på statistisk signifikans, vilket innebär att vi kan förkasta nollhypotesen att det inte finns något samband mellan variablerna.

Vi utförde regressionsanalysen separat för varje år, vilket möjliggjorde en djupare förståelse för hur sambandet mellan förväntade och faktiska förluster varierade över tid. Efter att ha sammanställt och analyserat resultaten kunde vi dra slutsatser om hur bankernas prognosförmåga för förluster utvecklades under den undersökta perioden.

Denna metod möjliggjorde en noggrann och systematisk analys av sambandet mellan förväntade förluster och faktiska förluster inom banksektorn över tid, och hjälpte oss att dra slutsatser som kunde stödjas av empiriska resultat.

I vår undersökning genomförde vi en omfattande analys av bankernas förmåga att prognostisera sina förluster genom att använda regressionsanalys.

För varje storlekskategori genomförde vi regressionsanalys på årlig basis, och detta resulterade i totalt åtta regressionsanalyser över en femårsperiod. Vår analys inkluderade viktiga prestandaindikatorer för varje bank, och vi använde R^2 -värdet och p-värdet som huvudsakliga mätvärden för att bedöma prognosförmågan. Årtalen som utfördes var 2022-2021, 2021-2020, 2020-2019 och 2019-2018.

Efter att ha utfört dessa fyra regressioner för båda bank storlekar har vi kunnat få en djupgående förståelse för hur olika banker har utvecklats när det gäller att förutse sina

förluster. Detta ger oss en mer mångfacetterad bild av hur prognosförmågan har utvecklats över tiden och gör att vi kan dra mer träffsäkra slutsatser om de olika bankernas prestationer.

3.7 Studiens kvalitet

Studiens kvalitet kan analyseras utifrån en rad olika aspekter som beskrivs av Bryman & Bell (2017). Dessa inkluderar en studies validitet, reliabilitet och generaliserbarhet

3.7.1 Validitet

Studiens validitet är avgörande för att kunna dra giltiga slutsatser från resultaten. Validitet handlar om hur väl studien mäter det den avser att mäta och hur väl den kan generaliseras till andra populationer och situationer (Bryman & Bell, 2017). För att säkerställa att studiens validitet förblir hög har vi använt oss av ett bekvämlighetsurval. Detta kan däremot påverka generaliserbarheten av resultaten.

För att vidare öka validiteten av studien har vi använt oss av Finansinspektionens register av banker med tillstånd i Sverige för att säkerställa att vi endast inkluderar banker med godkänt tillstånd från myndigheterna. Finansinspektionen är en statlig myndighet i Sverige och regleras av staten. FI:s uppdrag är att verka för en stabil och effektiv finansiell sektor, samt skydda konsumenternas intressen. Att använda FI:s egna register ökar validiteten av studien på flera sätt. För det första kan man vara säker på att samtliga banker i urvalet är reglerade och granskade av myndigheten, vilket minskar risken för att felaktiga eller felaktigt presenterade data används i studien. Alla banker som är registrerade under Finansinspektionen är även skyldiga att följa vissa standarder och riktlinjer, vilket ytterligare ökar tillförlitligheten i de redovisade uppgifterna.

Att samtliga banker redovisar under IFRS 9 är också viktigt för validiteten av studien. Genom att alla banker redovisar under samma standard, blir det möjligt att jämföra deras data med varandra på ett mer tillförlitligt sätt.

Studien utgår från data insamlad från bankernas egna årsredovisningar. Enligt svensk lagstiftning måste årsredovisningar granskas av en auktoriserad revisor för att säkerställa att de är korrekta och följer lagar och regler. Genom att använda årsredovisningar som datakälla kan vi vara säkra på att siffrorna speglar verkligheten och därmed ökar validiteten.

3.7.2 Reliabilitet

Reliabilitet handlar om tillförlitligheten i en studie och är ett mått på hur väl forskningsresultatet kan återskapas och repeteras. För att bedöma reliabiliteten i en studie tittar man på olika faktorer, såsom validitet, datans tillförlitlighet, datainsamlingens noggrannhet och forskningsdesignen. (Bryman & Bell, 2017)

Enligt Bryman & Bell (2017) är det viktigt att använda tillförlitliga data och att ha en noggrann och systematisk datainsamling för att öka reliabiliteten i en studie. I vår studie har vi använt oss av årsredovisningar som källa för datainsamlingen och utgått ifrån Finansinspektionens register över banker med tillstånd i Sverige, vilket ger en hög grad av tillförlitlighet då dessa uppgifter är granskade och bekräftade av olika revisionsbolag.

Vidare har vi använt oss av en deduktiv ansats med tydligt formulerade hypoteser och en nollhypotes, vilket ökar reliabiliteten då detta ger en strukturerad och systematisk studie. Vi har även använt oss av den statistiska metoden regressionsanalys för att analysera och tolka data, vilket är en vanligt använd metod i finansiella studier.

Trots dessa insatser finns det fortfarande faktorer som kan påverka reliabiliteten i vår studie. Bland annat kan urvalsmetoden och datainsamlingen ha påverkat resultaten, och det är viktigt att vara medveten om dessa faktorer vid tolkning av resultaten. Vi har även begränsat vår

studie till svenska banker, vilket kan påverka generaliserbarheten av resultaten till andra länder eller typer av banker.

3.8 Metodkritik

En viktig begränsning i studien är det specifika urvalet av banker under Finansinspektionens tillsyn. Urvalet begränsades till dessa banker under den angivna tidsperioden. Denna begränsning kan påverka generaliserbarheten av resultaten till andra länders banker och ekonomiska förhållanden. Vidare kan det finnas andra faktorer och variabler som påverkar förväntade förluster, men som inte inkluderades i studien.

Vi har använt linjär regression för att undersöka sambandet mellan förväntade förluster och netto kreditförluster över tid. Det är viktigt att notera att regression inte nödvändigtvis innebär kausalitet. Andra faktorer som inte beaktats i vår analys kan påverka resultaten, och därför är det viktigt att dra konkreta slutsatser med försiktighet.

Under vår studieperiod observerades stora ekonomiska händelser, inklusive den globala finanskrisen och utbrottet av COVID-19-pandemin. Banksektorn påverkades kraftigt av nedstängningar, ökad arbetslöshet och störningar i global handel. Denna osäkerhet kan ha påverkat bankernas förmåga att prognostisera och hantera förluster, vilket kan ha påverkat sambandet mellan förväntade och faktiska förluster.

Vår studie är beroende av tillgängligheten av årsredovisningar och finansiell information från de undersökta bankerna. Det finns en möjlighet att vissa banker kan ha bristfällig eller ofullständig information i sina årsredovisningar, vilket kan påverka resultaten.

Studiens validitet och reliabilitet påverkas av flera faktorer, inklusive urval, datakvalitet och modellens lämplighet. För att öka validiteten skulle en bredare och mer varierad stickprovsgrupp kunna inkluderas. För att öka reliabiliteten skulle resultaten kunna replikeras med andra metoder eller modeller.

4. Empiri

I detta avsnitt kommer vi att presentera en översiktlig sammanfattning av resultaten från vår genomförda regressionsanalys. Vi kommer att ge en kortfattad beskrivning av de observerade resultaten. I nästa avsnitt kommer vi att fördjupa oss ytterligare och analysera resultaten i detalj för att upptäcka eventuella mönster, signifikanta samband och tolkningar.

4.1 Förväntade förluster

I detta avsnitt presenteras den insamlade datan samt antalet observationer som genomförts i studien. För att undersöka bankernas förmåga att prognostisera kreditförluster samlades förväntade förluster inför en total mängd av 84 banker. För de förväntade kreditförlusterna samlades data in för åren 2021, 2020, 2019 och 2018. Däremot inkluderades inte år 2022 för de förväntade kreditförlusterna, då det inte var möjligt att jämföra dessa siffror med de faktiska kreditförlusterna. Anledningen var att årsredovisningarna för år 2023 ännu inte var tillgängliga vid tidpunkten för studien.

Tabell 3: Sparbankernas (små) förväntade förluster

	2021	2020	2019	2018		2021	2020	2019	2018
Bjursås Sparbank	1271	4895	928	1051	Skurups Sparbank	11330	16380	13804	12568
Dalslands Sparbank	26965	23151	14089	25309	Snapphanebygdens Sparbank	-7353	-9124	-12627	-16276
Ekeby Sparbank	7909	7861	8842	8456	Sparbanken Boken	-2821	-2558	-8796	-6448
Falkenbergs Sparbank	19799	24057	18014	24496	Sparbanken Gotland	-3179	-3397	-5315	-6188
Fryksdalens Sparbank	-6883	-14276	-13088	-18127	Sparbanken i Enköping	37354	65299	45344	38414
Hälsinglands Sparbank	11585	14526	20652	24628	Sparbanken i Karlshamn	54	69,8	74,2	75,7
Häradssparbanken Mönsterås	4758	10869	-10993	-13067	Sparbanken Nord	158361	159946	145771	139148
Högsby Sparbank	14039	10547	8326	6813	Sparbanken Syd	18867	29903	26564	25177
Ivetofta Sparbank i Bromölla	-12492	-13702	-11933	-12924	Sparbanken Tanum	8612	25801	13212	14996
Kinda-Ydre Sparbank	-7513	-8733	-9402	-6453	Sparbanken Tranemo	8810	13901	14720	15680
Laholms Sparbank	-8753	-10784	-20705	-14414	Sparbanken Västra Mälardalen	-29305	-30444	-22707	-21208
Lekebergs Sparbank	2635	2859	8434	7139	Södra Hestra Sparbank	-5161	-12928	-7897	-8084
Leksands Sparbank	-23330	-42526	-21195	-24657	Sölvesborg-Mjällby Sparbank	13251	21100	18961	18034
Lönneberga-Tuna-Vena Sparbank	926	1588	2029	1989	Tidaholms Sparbank	5047	4813	7228	8199
Markaryds sparbank	3144	3388	3053	2961	Tjörns Sparbank	7597	9563	7964	14692
Mjöbäck's Sparbank	3029	2820	2617	3811	Vadstena Sparbank	8442	7161	8792	10103
Norrbärke Sparbank	-4829	-2512	-3507	-2879	VALDEMARSVIKS SPARBANK	7459	9583	11402	11250
Orusts Sparbank	-42853	-35567	-40058	-36600	Westra Wermlands Sparbank	7395	11245	10063	18789
Roslagens Sparbank	18856	18528	23915	23130	Virserums Sparbank	8661	7889	7477	10293
Sala Sparbank	7111	11490	15332	26618	Ålems Sparbank	-14552	-12968	-18013	-24110
Sidensjö sparbank	4698	6059	5406	7497	Åse Viste Sparbank	3550	7786	6351	5394
					Åtvidabergs Sparbank	5417	5999	14915	15015

Tabell 4: Bankaktiebolags bankerna (medelstora) förväntade förluster

	2021	2020	2019	2018		2021	2020	2019	2018
Avanza Bank AB	-9	-7	-7	-12	Sparbanken Alingsås AB	22678	31180	52830	44627
Bergslagens Sparbank AB	-6701	-13169	-15276	-17296	Sparbanken Eken AB	-28314	-27379	-28747	-25839
Bluestep Bank AB (publ)	-38,3	-43,3	22	19,6	Sparbanken Göinge AB	25909	29581	3193	17306
Carnegie Investment Bank AB	13645	-9569	-11512	-9348	Sparbanken Lidköping AB	17011	17277	16840	31874
Collector Bank AB	-3051	-2536	-1969	-1099	Sparbanken Rekarne AB	12689	15312	18552	16868
Erik Penser Bank AB	-68	-50	-19	-4	Sparbanken Sjuhärad AB (publ)	65274	85198	74741	89699
Ikano Bank AB (publ)	-753195	-760095	-748478	-859652	Sparbanken Skaraborg AB (publ)	-41791	-68942	-80712	-73905
Klarna Bank AB	-3609	-2015644	-1646019	-940232	Sparbanken Skåne AB (publ)	105813	150218	106361	115453
Landshypotek Bank Aktiebolag	36	41	74	83088	Svea Bank AB	-8621	-5357	-2195	-649408
Länsförsäkringar Bank Aktiebolag	-782	-782	-569	-425	Swedbank AB	395	4509	-583	-407
Marginalen Bank Bankaktiebolag	1309,4	-1191,1	-1090,5	-1063,1	Svenska Handelsbanken AB	-2015	-2439	-4568	-3801
MedMera Bank Aktiebolag	-72015	-69909	-50050	-43107	Södra Dalarnas Sparbank AB	9910	9506	8657	7829
Nordax Bank AB (publ)	-6794	-3373	-2942	-2587	Sörmlands Sparbank AB	38661	97836	-160603	-127552
Nordnet Bank AB	-90,2	104956	98665	95824	TF Bank AB	-485387	-392800	-226299	-143009
Northmill Bank AB	-160018	-73457	-47251	-21456	Tjustbygdens Sparbank Bankaktiebolag	11488	12064	10152	7706
Resurs Bank Aktiebolag	-3033422	-2981063	-2878049	-2587238	Varbergs Sparbank AB (publ)	43654	81036	87640	83241
SBAB Bank AB (publ)	-138	-151	-132	-73	Vimmerby Sparbank AB	13023	8830	7224	6547
Skandiabanken Aktiebolag (publ)	27	23	19	17	Volvofinans Bank AB	-22516	-25068	-24987	-24193
Skandinaviska Enskilda Banken AB	-8786	-10165	-7367	-5813	Ölands Bank AB	12711	20092	11626	14561

4.2 Konstaterade förluster

För de konstaterade kreditförlusterna samlades data in för åren 2022, 2021, 2020 och 2019. Dock inkluderades inte året 2018 för de konstaterade förlusterna, eftersom reserverna för detta år baserades på den tidigare redovisningsstandarden IAS 39, snarare än den nuvarande standarden IFRS 9. Därmed var det inte möjligt att jämföra dessa siffror på ett konsistent sätt med de övriga åren som följde den senare standarden.

Datan samlades in med noggrannhet och omsorg för att möjliggöra en pålitlig bedömning av bankernas prognosförmåga.

Tabell 5: Sparbankernas (små) konstaterade förluster

	2022	2021	2020	2019		2022	2021	2020	2019
Bjursås Sparbank	-1712	941	-1749	-1106	Skurups Sparbank	-9488	7691	-4288	260
Dalslands Sparbank	-7810	-2274	-8641	-2869	Snapphanebygdens Sparbank	-4300	1341	-705	-742
Ekeby Sparbank	-3460	898	1328	-1364	Sparbanken Boken	-2345	383	2096	-1564
Falkenbergs Sparbank	-10487	4476	-6955	5084	Sparbanken Gotland	258	1151	553	-871000
Fryksdalens Sparbank	-7930	5907	-3067	-38	Sparbanken i Enköping	-19533	10507	19434	14609
Hälsinglands Sparbank	-9475	1326	3973	-5283	Sparbanken i Karlshamn	13,4	19,6	7,6	-1,2
Häradssparbanken Mönsterås	-2448	141	2326	-809	Sparbanken Nord	13930	9302	18839	12186
Högsby Sparbank	-4205	-2700	-3458	-1159	Sparbanken Syd	2889	1488	9611	3041
İvetofta Sparbank i Bromölla	-4878	1007	-1505	-2541	Sparbanken Tanum	-12626	18303	-14048	1653
Kinda-Ydre Sparbank	-3629	1433	1194	-3388	Sparbanken Tranemo	-1945	6755	1851	1248
Laholms Sparbank	-8260	2295	7971	-5520	Sparbanken Västra Mälardalen	-7262	3275	-10661	-1616
Lekebergs Sparbank	-4052	102	2415	-2245	Södra Hestra Sparbank	-9378	2717	-5581	-2015
Leksands Sparbank	3774	20304	-31934	-1948	Sölvesborg-Mjällby Sparbank	-9973	3178	-3761	-2150
Lönneberga-Tuna-Vena Sparbank	-1301	707	402	393	Tidaholms Sparbank	-5260	-1098	1991	-1419
Markaryds sparbank	-2219	560	-21	-55	Tjörns Sparbank	-8229	1082	-1622	2327
Mjöbäcks Sparbank	655	139	-11	-914	Vadstena Sparbank	-15102	-2133	379	938
Norrbärke Sparbank	-4922	-3203	-583	-746	VALDEMARSVIKS SPARBANK	-9548	709	437	-2028
Orusts Sparbank	-9012	-6638	-7598	-8113	Westra Wermlands Sparbank	6961	-6234	-9906	7535
Roslagens Sparbank	-9628	-3372	3979	915	Virserums Sparbank	-2779	31	-396	2014
Sala Sparbank	-15139	4768	1165	-2589	Ålems Sparbank	-8384	-1132	-1888	2346
Sidensjö sparbank	-3691	-2292	-696	-137	Åse Viste Sparbank	-5847	3336	-1639	-1374
					Åtvidabergs Sparbank	-5981	996	-72	336

Tabell 6: Bankaktiebolags bankerna (medelstora) konstaterade förluster

	2022	2021	2020	2019		2022	2021	2020	2019
Avanza Bank AB	-1	0	-4	0	Sparbanken Alingsås AB	-10730	9990	-10976	-19534
Bergslagens Sparbank AB	-10979	5698	-565	-4730	Sparbanken Eken AB	-9279	-2215	-398	-5640
Bluestep Bank AB (publ)	-28,1	-6,9	-40,1	-59,7	Sparbanken Göinge AB	-14120	-14064	-10501	-2987
Carnegie Investment Bank AB	3018	-7786	0	-262	Sparbanken Lidköping AB	-5673	1950	-2561	6489
Collector Bank AB	-938	-884	-859	-1206	Sparbanken Rekarne AB	-11614	4255	-1818	3835
Erik Penser Bank AB	-50	0	-63	-24	Sparbanken Sjuhärad AB (publ)	-30478	33789	-11611	-2762
Ikano Bank AB (publ)	-633014	-495534	-775469	-702289	Sparbanken Skaraborg AB (publ)	-13841	28420	8888	-6013
Klarna Bank AB	-5717	-4647	-2530814	-1862817	Sparbanken Skåne AB (publ)	-73373	55422	-45912	13025
Landshypotek Bank Aktiebolag	4	5	13	3	Svea Bank AB	-204706	-391651	-482437	-400090
Länsförsäkringar Bank Aktiebolag	-122,8	331	-325,5	-207,2	Swedbank AB	1479	170	4334	1469
Marginalen Bank Bankaktiebolag	-247,9	-165,8	-166,3	-1,12E+08	Svenska Handelsbanken AB	-47	-43	-781	-1045
MedMera Bank Aktiebolag	-84928	-51253	-45089	-34577	Södra Dalarnas Sparbank AB	-7679	-844	-1422	-1795
Nordax Bank AB (publ)	-2425	-1013	-416	-286	Sörmlands Sparbank AB	18759	-53432	37192	7360
Nordnet Bank AB	-43,4	-36,3	-38703	-33645	TF Bank AB	-367569	-260564	-272676	-188634
Northmill Bank AB	-245700	146022	-117639	-88163	Tjustbygdens Sparbank Bankaktiebolag	-3133	1154	-2156	-1259
Resurs Bank Aktiebolag	-789061	-644853	-854566	-669662	Varbergs Sparbank AB (publ)	-35671	38282	-12431	-9746
SBAB Bank AB (publ)	-68	11	-32	-29	Vimmerby Sparbank AB	-2765	-5608	-4507	-2841
Skandiabanken Aktiebolag (publ)	-17	-7	-12	-6	Volvofinans Bank AB	-1044	6730	-21000	-15683
Skandinaviska Enskilda Banken AB	-2007	-510	-6118	-2294	Ölands Bank AB	-6288	8388	-7224	-56

4.3 Deskriptiv statistik

Här kommer vi att presentera en översikt av våra insamlade data genom att fokusera på relevanta statistiska mått som R^2 och p-värden från vår genomförda regressionsanalys. Här ger vi en kvantitativ beskrivning av resultaten och förbereder oss för en djupare analys och tolkning av de insamlade data i kommande avsnitt.

4.3.1 Små banker

Här presenteras Sparbankerna som i denna studie klassificeras som små banker.

Tabell 7: Resultat från regressionsanalys för små banker år 2019-2018

<i>År 2019 - 2018</i>	
Multiple R	0,098888976
R Square	0,00977903
Adjusted R Square	-0,014372701
Standard Error	133842,0423
Observations	43
<i>P-value</i>	0,528106199

Resultaten för år 2019-2018 visar en svag korrelation mellan de förväntade och de konstaterade förlusterna. R²-värdet är mycket lågt, endast cirka 0,010, vilket indikerar att endast en liten andel av variationen i de konstaterade förlusterna kan förklaras av variationen i de förväntade förlusterna. P-värdet för denna regression är högt (0,528106199), vilket innebär att det inte finns tillräckligt med statistiskt stöd för att säkerställa en signifikant relation mellan de förväntade och konstaterade förlusterna under detta års intervall.

Tabell 8: Resultat från regressionsanalys för små banker år 2020-2019

<i>År 2020 - 2019</i>	
Multiple R	0,545768844
R Square	0,297863632
Adjusted R Square	0,280738354
Standard Error	6698,536797
Observations	43
<i>P-value</i>	0,000153546

Resultaten för år 2020-2019 visar en måttlig korrelation mellan de förväntade och de konstaterade förlusterna. R²-värdet är cirka 0,298, vilket innebär att cirka 29,8% av variationen i de konstaterade förlusterna kan förklaras av variationen i de förväntade förlusterna. Det justerade R²-värdet är liknande (cirka 0,281), vilket indikerar att modellen ger en rimlig passform till data. P-värdet för denna regression är mycket lågt (0,000153546), vilket tyder på att det finns en statistiskt signifikant relation mellan de förväntade och konstaterade förlusterna under detta års intervall.

Tabell 9: Resultat från regressionsanalys för små banker år 2021-2020

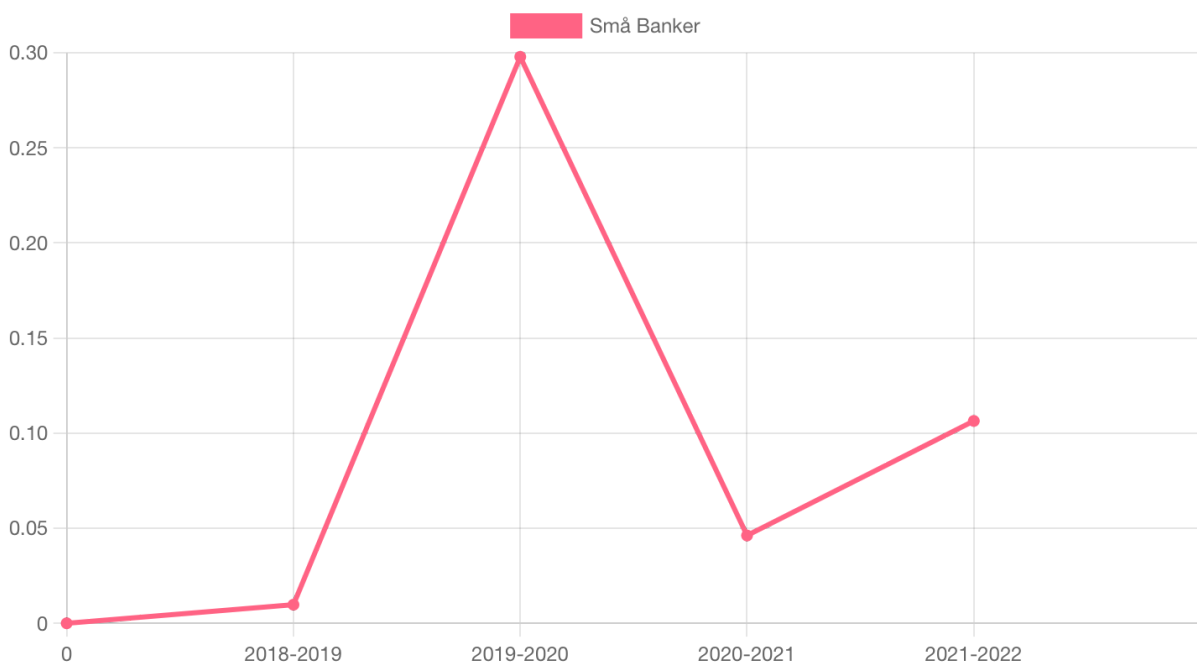
År 2021 - 2020	
Multiple R	0,214873309
R Square	0,046170539
Adjusted R Square	0,022906406
Standard Error	5157,288724
Observations	43
P-value	0,166443267

Resultaten för år 2021-2020 visar en svag korrelation mellan de förväntade och de konstaterade förlusterna. R²-värdet är cirka 0,046, vilket indikerar att endast cirka 4,6% av variationen i de konstaterade förlusterna kan förklaras av variationen i de förväntade förlusterna. Det justerade R²-värdet är ännu lägre (cirka 0,023), vilket tyder på att modellen har begränsad förmåga att passa data. P-värdet för denna regression är högre (0,166443267), vilket innebär att det inte finns tillräckligt med statistiskt stöd för att påstå att det finns en signifikant relation mellan de förväntade och konstaterade förlusterna under detta års intervall.

Tabell 10: Resultat från regressionsanalys för små banker år 2022-2021

År 2022 - 2021	
Multiple R	0,326184392
R Square	0,106396257
Adjusted R Square	0,084601044
Standard Error	5706,51339
Observations	43
<i>P-value</i>	0,032787626

Resultaten för år 2022-2021 visar en måttlig korrelation mellan de förväntade och de konstaterade förlusterna. R^2 -värdet är cirka 0,106, vilket innebär att ungefär 10,6% av variationen i de konstaterade förlusterna kan förklaras av variationen i de förväntade förlusterna. Det justerade R^2 -värdet är något lägre (cirka 0,085), vilket tyder på att modellen har en viss förmåga att passa data. P-värdet för denna regression är 0,032787626, vilket är lägre än den vanligt accepterade signifikansnivån på 0,05. Detta innebär att det finns tillräckligt med statistiskt stöd för att påstå att det finns en signifikant relation mellan de förväntade och konstaterade förlusterna under detta års intervall.

Figur 1: Utveckling av R^2 värden för små banker år 2022-2018

4.3.2 Medelstora banker

Här presenteras Bank Aktiebolagen som i denna studie klassificeras som medelstora banker.

Tabell 11: Resultat från regressionsanalys för medelstora banker år 2019-2018

År 2019 - 2018	
Multiple R	0,033343426
R Square	0,001111784
Adjusted R Square	-0,026635111
Standard Error	18410874,64
Observations	38
P-value	0,842472688

Dessa resultat att det inte finns något starkt eller signifikant samband mellan de förväntade kreditförlusterna för åren 2019 och 2018. Den låga multipla korrelationen, R^2 och det höga p-värdet tyder på att prognosförmågan för dessa två år är svag och eventuellt slumpmässig.

Tabell 12: Resultat från regressionsanalys för medelstora banker år 2020-2019

År 2020 - 2019	
Multiple R	0,727468434
R Square	0,529210322
Adjusted R Square	0,516132831
Standard Error	310069,3732
Observations	38
P-value	0.000000229185

Resultaten från regressionen som analyserade förväntade kreditförluster för åren 2020 och 2019 visar på en betydande och starkt statistiskt signifikant relation mellan dessa två variabler. Med en multipel korrelation (Multiple R) på cirka 0,727 indikerar detta att det finns en måttlig positiv linjär relation mellan de förväntade förlusterna för dessa två år. Vidare bekräftar det höga R^2 på ungefär 0,529 och det justerade R^2 på cirka 0,516 att en väsentlig del av variationen i de förväntade kreditförlusterna för 2020 kan förklaras av variationen i förlusterna för 2019, även när modellens komplexitet tas i beaktning.

Det mest anmärkningsvärda resultatet är det extremt låga p-värdet på cirka 0,000000229185, vilket indikerar att sambandet mellan de förväntade kreditförlusterna för dessa två år är mycket osannolikt att vara resultatet av slumpmässiga variationer. Detta starka statistiska samband ger stöd åt hypotesen om att bankernas förmåga att förutsäga kreditförluster är konsekvent och påverkar deras prestation över dessa två år.

Tabell 13: Resultat från regressionsanalys för medelstora banker år 2021-2020

År 2021 - 2020	
Multiple R	0,65599088
R Square	0,430324035
Adjusted R Square	0,414499703
Standard Error	115953,1041
Observations	38
P-value	0.00000778266

Prognosförmågan för 2021-2020 verkar ha minskat något jämfört med 2020-2019, åtminstone om vi tittar på R^2 -värdena. R^2 -värdet för 2021-2020 är cirka 0,430 medan R^2 -värdet för 2020-2019 är cirka 0,529. Detta kan indikera att förklaringskraften i relationen

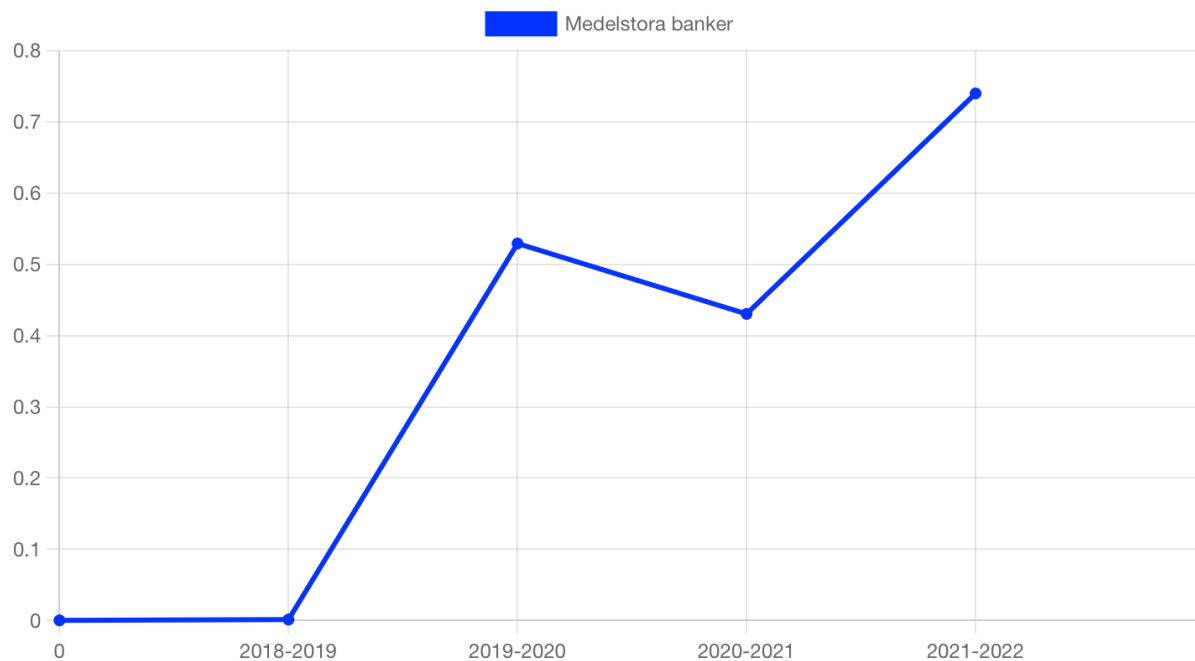
mellan de förväntade förlusterna och de konstaterade förlusterna har minskat något under det senare året.

Tabell 14: Resultat från regressionsanalys för medelstora banker år 2022-2021

År 2022 - 2021	
Multiple R	0,860185848
R Square	0,739919692
Adjusted R Square	0,732695239
Standard Error	89379,02977
Observations	38
<i>P-value</i>	0.00000000000451006

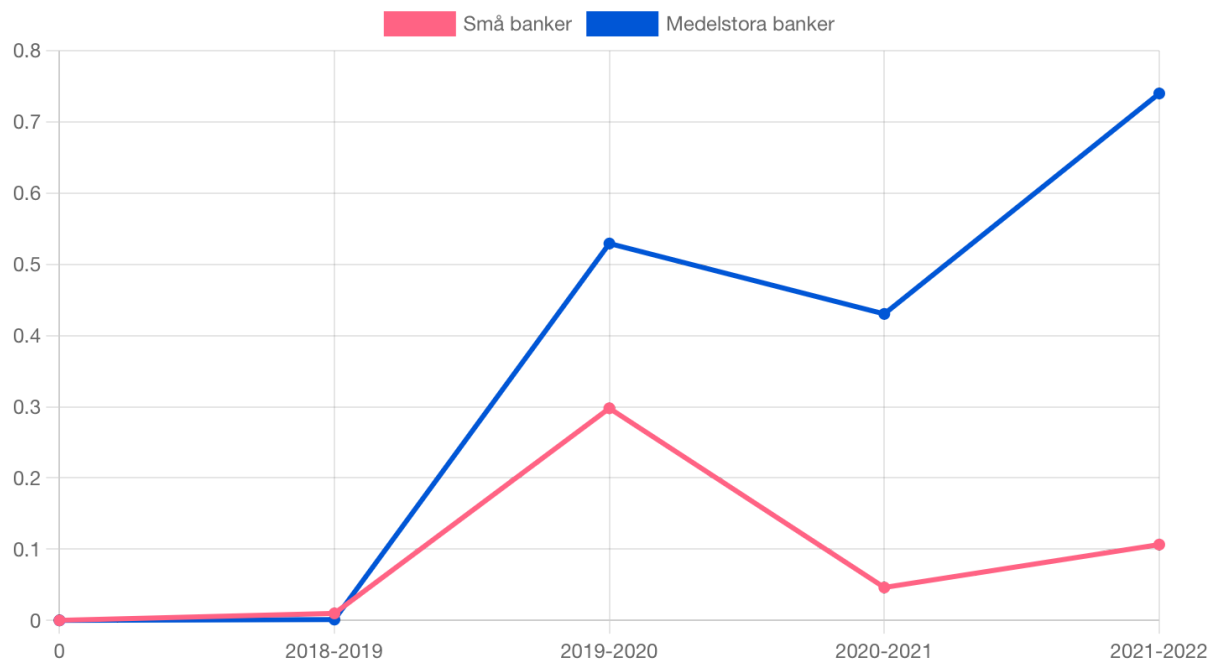
Resultaten för år 2022-2021 visar en stark förbättring av prognosförmågan jämfört med tidigare år. R²-värdet för detta års intervall är cirka 0,740, vilket tyder på att 74% av variationen i de konstaterade förlusterna kan förklaras av variationen i de förväntade förlusterna. Det justerade R²-värdet på cirka 0,733 stöder också detta resultat och indikerar en god passform av modellen.

P-värdet är mycket lågt (0,00000000000451006), vilket innebär att det statistiskt sett är extremt osannolikt att dessa resultat har inträffat av slump. Detta pekar på en mycket stark och signifikant relation mellan de förväntade och de konstaterade förlusterna under detta års intervall.

Figur 2: Utveckling av R^2 värden för medelstora banker år 2022-2018

4.4 Resultat

Figur 3: Utveckling av R^2 värden för samtliga banker år 2022-2018

I denna graf ser vi utvecklingen av R^2 för bankernas olika storlekar. Värden för åren matchar R^2 värden som tidigare tagits upp. Som vi tidigare nämnde så är en R^2 värde av 0,7 önskvärt och indikera en hög korrelation (Investopedia, 2023), men då denna studie undersöker hur utvecklingen av prognosförmågan ser ut över fem år så är vi intresserade av utvecklingskurvan. De små bankerna erhåller en låg R^2 värde genom åren, medan de medelstora bankerna visar en stark utveckling med en liten dipp för år 2020-2021. I nästa avsnitt kommer vi gå in djupare i dessa resultat.

Tabell 15: P-värden för samtliga banker 2022-2018

	<i>Storlek</i>	<i>P-Värde</i>
<i>År 2022 - 2021</i>	<i>Små Banker</i>	0,032787626
<i>År 2021 - 2020</i>	<i>Små Banker</i>	0,166443267
<i>År 2020 - 2019</i>	<i>Små Banker</i>	0,000153546
<i>År 2019 - 2018</i>	<i>Små Banker</i>	0,528106199
<i>År 2022 - 2021</i>	<i>Medelstora Banker</i>	4,51E-12
<i>År 2021 - 2020</i>	<i>Medelstora Banker</i>	7,78266E-06
<i>År 2020 - 2019</i>	<i>Medelstora Banker</i>	2,29E-07
<i>År 2019 - 2018</i>	<i>Medelstora Banker</i>	0,842472688

Här presenteras p-värden från regressionsanalysen. I det kommande avsnittet kommer vi att fördjupa oss ytterligare i analysen och utforska resultaten mer ingående.

5. Analys och diskussion

I detta avsnitt kommer resultaten som presenterades noggrant granskas. Här kommer våra hypoteser diskuteras och bedöma om de bör förkastas eller stödjas baserat på de analyserade resultaten.

5.1 Analys av små banker

Tabell 16: Resultat för små banker

	Storlek	P-Värde	R2
År 2022 - 2021	Små Banker	0,032787626	0,10639626
År 2021 - 2020	Små Banker	0,166443267	0,04617054
År 2020 - 2019	Små Banker	0,000153546	0,29786363
År 2019 - 2018	Små Banker	0,528106199	0,00977903

De presenterade resultaten ger oss en möjlighet att undersöka de små bankernas kreditförlust prognosförmåga mer djupgående. När vi analyserar p-värdena för varje period, ser vi en blandad bild av signifikans. Bland dessa perioder är det mest framträdande låga p-värden för år 2020 - 2019 (0,000153546), vilket indikerar en statistiskt signifikant relation mellan förväntade förluster och faktiska förluster under denna period då signifikansen är mindre än 0.05. Detta är en viktig observation som antyder att bankerna hade en bättre prognosförmåga under dessa år.

När vi tittar på p-värdena för andra perioder, ser vi varierande resultat. År 2022 - 2021 har en låg p-värde (0,032787626), vilket indikerar en signifikans, men när vi däremot tittar på år 2021 - 2020 (0,166443267) och år 2019 - 2018 (0,528106199) ser vi en relativt högre p-värde, vilket tyder på att vi inte har tillräckligt med bevis för att förkasta nollhypotesen för dessa perioder.

Dessutom ger R^2 värdena en inblick i bankernas prognosförmåga. En ökande R^2 värde, som år 2020 - 2019 (0,29786363), indikerar att förväntade förluster har en relativt stark förklarande effekt på de faktiska förlusterna under den perioden. Ett lågt R^2 -värde, som år 2019 - 2018 (0,00977903), tyder på att förväntade förluster har en svagare förmåga att förklara de faktiska förlusterna.

De presenterade resultaten ger en intressant inblick i de små bankernas kreditförlust prognosförmåga över de olika perioderna. När vi fördjupar oss i tolkningen av dessa resultat, framträder en nyanserad bild av utvecklingen av deras prognosförmåga över tid.

De framstående låga p-värdena och ökningen av R^2 värdena för året 2020 - 2019 indikerar en starkare relation mellan förväntade förluster och faktiska förluster under den perioden. Detta tyder på att bankerna möjligen har utvecklat sin prognosförmåga under detta specifika år.

Däremot visar de högre p-värdena och varierande R^2 värdena för de andra perioderna att det inte finns tillräckligt med bevis för att förkasta nollhypotesen eller stödja hypotesen om ett signifikant samband. Denna tolkning kan indikera att bankerna kanske inte har utvecklat sin prognosförmåga under dessa år och därför måste nollhypotesen accepteras för de små banker.

Det är också viktigt att överväga kontexten, särskilt för resultaten för året 2019 - 2018. Dessa resultat kan ha påverkats av det faktum att detta var bankernas första år att tillämpa det nya regelverket, vilket kan ha bidragit till svårigheter i att anpassa sig till det nya tillvägagångssättet.

5.2 Analys av medelstora banker

Tabell 17: Resultat för medelstora banker

	Storlek	P-Värde	R2
År 2022 - 2021	Medelstora Banker	4,51E-12	0,73991969
År 2021 - 2020	Medelstora Banker	7,78266E-06	0,43032404
År 2020 - 2019	Medelstora Banker	2,29E-07	0,52921032
År 2019 - 2018	Medelstora Banker	0,842472688	0,00111178

De framlagda resultaten erbjuder oss möjligheten att granska de medelstora bankernas kreditförlust prognosförmåga under olika perioder. Här är det de låga p-värdena som sticker ut i resultaten för samtliga perioder (året 2022 - 2021, 2021 - 2020 och 2020 - 2019) väldigt intressanta. Dessa låga p-värden indikerar att det finns statistiskt signifikanta samband mellan förväntade förluster och faktiska förluster under dessa perioder. Detta kan starkt tyda på att de medelstora bankerna har utvecklat en betydande prognosförmåga.

Vidare, när vi tittar på R² värdena, så ser vi ett mönster av höga värden för samtliga perioder. Detta antyder att de förväntade förlusterna har en betydande förmåga att förklara variationen i de faktiska förlusterna under alla dessa år. Det höga R² värdet för året 2022 - 2021 (0,7399) särskilt, indikerar en stark förmåga att förutse faktiska förluster under denna period och att förmågan kan komma att utvecklas vidare i framtiden. År 2021-2020 ser vi en märkbar dipp i R² värde, vilket är i enlighet med Barnoussis et al. (2020) tankar om COVID-19's påverkan på bankernas ECL modell.

Det är också intressant att notera det låga p-värdet för året 2019 - 2018 i resultaten för medelstora banker, vilket kan förlikas med de små bankerna. Detta liknande mönster kan vara då detta var det året IFRS 9 infördes. De medelstora bankernas prognosförmåga kan ha påverkats av det faktum att regelverket var nytt och bankerna möjligen ännu inte var fullständigt vana vid det nya tillvägagångssättet.

Utifrån vår analys kan vi säga att de medelstora bankerna har utvecklat sin prognosförmåga över tid. Den starka relationen mellan förväntade förluster och faktiska förluster, särskilt under senare år, pekar på en positiv utveckling och därmed kan nollhypotesen förkastas och H1 accepteras för medelstora banker. En positiv ökning är även i enlighet med Arrows teori (Acemoglu & Autor, 2011). De positiva resultaten för medelstora banker indikerar även en vidare ökad värder relevans till följd av IFRS9, vilket överensstämmer med observationerna gjorda av Mechelli & Cimini (2021).

6. Slutsats och framtida forskning

I detta avsnitt kommer studien att nå sin slutsats om resultaten av vår analys av bankernas prognosförmåga för kreditförluster inom den svenska banksektorn. Samtidigt belyser vi möjliga riktningar för framtida forskning.

6.1 Slutsats

Resultaten av vår analys ger oss värdefulla insikter i hur dessa banker har presterat när det gäller att förutsäga kreditförluster. För de små bankerna har vår analys resulterat i en acceptans av nollhypotesen, vilket innebär att det inte finns tillräckligt med statistiska bevis för att påvisa ett signifikant samband mellan förväntade förluster och faktiska förluster under de studerade perioderna.

För de medelstora bankerna har våra resultat presenterat en annan bild. Vi har funnit starka indikationer på att det finns en signifikant positivt samband mellan förväntade förluster och faktiska förluster under flera av de studerade perioderna. Denna slutsats stärker hypotesen H1, vilket tyder på att medelstora banker har utvecklat en förmåga att mer exakt prognostisera sina kreditförluster.

Vi kan därför med säkerhet säga att medelstora banker har en starkare prognosförmåga än mindre banker.

Våra resultat avseende medelstora banker överensstämmer med slutsatserna från Mechelli & Cimini (2021). Då vi har observerat en förbättrad prognosförmåga för kreditförluster hos medelstora banker till följd av införandet av IFRS 9, ger detta ytterligare bevis för ökad värderelevans i samband med övergången till IFRS 9.

6.2 Framtida forskning

Vår studie har öppnat upp nya möjligheter för fortsatt forskning inom området kreditförlust prognosförmåga inom banksektorn. Det finns flera riktningar som framtida forskning kan ta för att fördjupa vår insikt och komplettera bilden av bankernas förmåga att förutsäga kreditförluster. En uppenbar riktning för framtida forskning är att öka datamängden. Genom att inkludera fler observationer skulle man kunna stärka våra resultat och öka deras tillförlitlighet.

En annan intressant aspekt som kan utforskas vidare är inverkan av externa faktorer på bankernas förmåga att prognostisera kreditförluster. Framtida forskning kan undersöka hur makroekonomiska förändringar, finansiella kriser och andra externa händelser påverkar sambandet mellan förväntade förluster och faktiska förluster.

Även en kombination av vår kvantitativa analys med kvalitativa studier skulle också vara givande. Intervjuer med banktjänstemän och experter inom området kan vi ge en djupare förståelse för de faktorer som påverkar prognosförmågan utöver de renodlade siffrorna. Detta skulle lägga till en mänsklig dimension till analysen och ge en mer komplett bild av hur prognosprocessen fungerar i praktiken.

7. Referenslista

Acemoglu., D. & Autor, D. (2011). Skills, Tasks and Technologies: Implications for Employment and Earnings. *Handbook of Labor Economics*, s. 1043-1171. doi: 10.1016/s0169-7218(11)02410-5.

Alvesson, M. & Sköldberg, K. (2017). *Tolkning och reflektion: Vetenskapsfilosofi och kvalitativ metod*.

Arrow, K. (1962). The Economic Implications of Learning by Doing. *The Review of Economic Studies*, 29(3), s. 155. doi: 10.2307/2295952.

Avanza. (2023). *Årsredovisningar och delårsrapporter*. Tillgänglig: <https://investors.avanza.se/ir/rapporter/arsredovisningar-och-delarsrapporter>

Barnoussi, A., Howieson, B., & Beest, F. (2020). Prudential Application of IFRS 9: (Un)Fair Reporting in COVID-19 Crisis for Banks Worldwide?! *Australian Accounting Review*. doi:<https://doi.org/10.1111/auar.12316>.

Bergslagens Sparbank. (2023). *Finansiell information*. Tillgänglig: <https://www.bergslagenssparbank.se/om-oss/finansiell-information.html>

Bjursås Sparbank. (2023). *Finansiell information*. Tillgänglig: <https://www.bjursassparbank.se/om-oss/finansiell-information.html>

Bluestep Bank. (2023). *Financial reports*. Tillgänglig: <https://www.bluestepbank.com/investor-relations/financial-reports/>

Bryman, A. & Bell, E. (2017). *Företagsekonomiska forskningsmetoder*. 3:1. Uppl., Stockholm: Liber.

Carnegie. (2023). *Årsredovisningar*. Tillgänglig: <https://www.carnegie.se/om-carnegie/finansiell-information/arsredovisningar/>

Casta, J., Lejard, C., & Paget-Blanc, E. (2019). The Implementation of the IFRS 9 in Banking Industry. *International Journal of Economics and Financial Issues*, <https://doi.org/10.32479/ijefi.7283>

Claessens, S., Ayhan Kose, M. & Terrones, M. (2010). The global financial crisis: How similar? How different? How costly?. *Journal of Asian Economics*, 21(3), s. 247-264. doi: 10.1016

Collector bank. (2023). *Finansiell information*. Tillgänglig: <https://www.collector.se/om-collector/investerare/finansiell-information/>

Taylor, S. (n.d.). *R-Squared*. [online] Corporate Finance Institute. Tillgänglig: [https://corporatefinanceinstitute.com/resources/data-science/r-squared/#:~:text=R%2DSquare d%20\(R](https://corporatefinanceinstitute.com/resources/data-science/r-squared/#:~:text=R%2DSquare d%20(R).

Dalslands Sparbank.(2023). *Ekonomisk information*. Tillgänglig: <https://www.dalsbank.se/om-oss/ekonomisk-information.html>

Deloitte (2016). *IFRS i fokus, IFRS 9 Finansiella instrument*. <https://www2.deloitte.com/content/dam/Deloitte/se/Documents/audit/IFRS%209-i-Fokus-2016.pdf> (2023-06-26)

DNB Bank ASA. (2023). *Årsredovisningar*. Tillgänglig: <https://mf.n.se/cis/a/dnb-bank/dnb-bank-asa-dnbs-arsrapport-for-2022-er-publisert-i-dag-4dd948e1>

Du, D. (2019). Forecasting credit losses with the reversal in credit spreads. *Economics Letters*, 178, s. 95–97. doi:<https://doi.org/10.1016/j.econlet.2019.02.010>.

Ekeby Sparbank. (2023). *Finansiell information*. Tillgänglig: <https://www.ekebysparbank.se/om-oss/finansiell-information.html>

Ekonomifakta. (2023). *Kreditförluster*. Tillgänglig:

<https://www.ekonomifakta.se/Artiklar/2023/>

Erik Penser Bank. (2023). *Om oss - Finansiella rapporter*. Tillgänglig:

<https://www.penser.se/om-oss/#finansiella-rapporter>

European Parliament. (2015). The Significance of IFRS 9 for Financial Stability and Supervisory Rules. Tillgänglig:

[https://www.europarl.europa.eu/thinktank/en/document/IPOL_STU\(2015\)563461](https://www.europarl.europa.eu/thinktank/en/document/IPOL_STU(2015)563461)

Falkenbergssparbank. (2023). *Finansiell information*. Tillgänglig:

<https://www.falkenbergssparbank.se/om-oss/finansiell-information.html>

Finansinspektionen. (2023). Företagsregistret. Tillgänglig:

<https://www.finansinspektionen.se/sv/vara-register/foretagsregistret/?query=bank#results>

Gebhardt, G. (2016). Impairments of Greek Government Bonds under IAS 39 and IFRS 9: A Case Study. *Accounting in Europe*, 13(2), s.169-196.

Gomaa, M., Kanagaretnam, K., Mestelman, S. & Shehata, M. (2019). Testing the Efficacy of Replacing the Incurred Credit Loss Model with the Expected Credit Loss Model. *European Accounting Review*, 28(2), s. 309-334. doi: 10.1080/09638180.2018.144966

Handelsbanken. (2023). *Rapporter och presentationer*. Tillgänglig:

<https://www.handelsbanken.com/sv/investor-relations/rapporter-och-presentationer>

Hälsingland Sparbank. (2023). *Årsredovisning - Ekonomisk information*. Tillgänglig:

<https://www.halsinglandssparbank.se/om-oss/ekonomisk-information/arsredovisning.html>

Häradssparbanken. (2023). *Finansiell information*. Tillgänglig:

<https://www.haradssparbanken.se/om-oss/finansiell-information.html>

Högsby Sparbank. (2023). *Finansiell information*. Tillgänglig:

<https://www.hogsbysparbank.se/om-oss/finansiell-information.html>

IFRS (2020). Moving toward the Expected Credit Loss Model under IFRS 9: Capital Transitional Arrangement and Bank Systematic Risk.
<https://www.ifrs.org/content/dam/ifrs/events-and-conferences/2020/iasb-research-forum/4-oberson-dong.pdf>

IFRS (u.å.). *IFRS 9 Financial Instruments*.
<https://www.ifrs.org/issued-standards/list-of-standards/ifrs-9-financial-instruments/>

Ikano Bank. (2023). *Finansiell information*. Tillgänglig:
<https://ikanobank.se/om-banken/ekonomisk-information>

Ivetofta Sparbank. (2023). *Ekonomisk information*. Tillgänglig:
<https://www.ivetoftasparbank.se/om-oss/ekonomisk-information.html>

Jarolim, N., & Öppinger, C. (2012). Fair Value Accounting times of financial crisis. *Journal of Finance and Risk Perspectives* Vol. 1, Issue 1, s. 67-90.

Johnston, J., & Zhang, J. (2018). Information Technology Investment and the Timeliness of Financial Reports. *Journal of Emerging Technologies in Accounting*. 15(1):77-101
DOI:10.2303/jeta-52066

Kinda-Ydre Sparbank. (2023). *Ekonomisk information*. Tillgänglig:
<https://www.kindaydresparbank.se/om-oss/ekonomisk-information.html>

Klarna Bank AB. (2023). *Annual reports*. Tillgänglig:
<https://www.klarna.com/se/om-oss/bolagsstyrning/investor-relations/bank/>

Kund, A., & Rugilo, D. (2018). Assessing the Implications of IFRS 9 on Bank Stress Tests. *SSRN Electronic Journal*. doi: 10.2139/ssrn.3282509.

Laholms Sparbank. (2023). *Finansiell information*. Tillgänglig:
<https://www.laholmssparbank.se/om-oss/finansiell-information.html>

Landshypotek bank aktiebolag. (2023). *Finansiella rapporter* (2023). Tillgänglig:
<https://www.landshypotek.se/om-landshypotek/investerarrelationer/finansiella-rapporter/>

Lekebergs Sparbank. (2023). *Finansiell information*. Tillgänglig:
<https://www.lekebergssparbank.se/om-oss/finansiell-information.html>

Leksands Sparbank. (2023). *Årsredovisning - Ekonomiska rapporter*. Tillgänglig:
<https://www.leksandssparbank.se/om-oss/ekonomiska-rapporter/arsredovisning.html>

Lind, D. A. et al. (2017) *Statistical techniques in business & economics*. Seventeenth edition, International student edition. New York: McGraw-Hill Education.

Ljungbyheds Sparbank. (2023). *Ekonomisk information*. Tillgänglig:
<https://www.ltvsparbank.se/om-oss/ekonomisk-information.html>

Loew, E., Schmidt, L. & Thiel, L. (2019). Accounting for Financial Instruments under IFRS 9 – First-Time Application Effects on European Banks’ Balance Sheets. *SSRN Electronic Journal*. doi: 10.2139/ssrn.3462299.

Länsförsäkring bank Aktiebolag. (2023). *Finansiella rapporter*. Tillgänglig:
<https://www.lansforsakringar.se/stockholm/privat/om-oss/finansiellt/lansforsakringar-bank-ab/finansiell-rapporter-for-lansforsakringar-bank-ab/>

Magdalena, F., & Martani, D. (2021). THE EFFECT OF IFRS 9 ADOPTION ON LOAN LOSS PROVISIONS. *ICORE*, 5(1), s. Vol. 5 No.1

Marginalen Bank Bankaktiebolag. (2023). *Årsredovisningar och hållbarhetsrapport för 2022*. Tillgänglig:
<https://www.marginalen.se/om-marginalen/pressrum/arsredovisningar/marginalen-bank-bank-aktiebolag-publ.-publicerar-arsredovisning-och-hallbarhetsrapport-for-2022>

Markaryds Sparbank. (2023). *Ekonomiska rapporter*. Tillgänglig:
<https://www.markarydssparbank.se/om-oss/ekonomiska-rapporter.html>

Mechelli, A., & Cimini, R. (2021). The effect of corporate governance and investor protection environments on the value relevance of new accounting standards: the case of IFRS 9 and IAS 39. *Journal of Management and Governance* 25(4):1-26
DOI:10.1007/s10997-020-09551-9

MedMera Bank. (2023). *Finansiell information*. Tillgänglig:
https://www.coop.se/globalassets/1.-bank/om-medmera-bank/arsredovisning/arsredovisning_medmerabank_2022.pdf

Mjöbäckssparbank. (2023). *Ekonomisk information*. Tillgänglig:
<https://www.mjobackssparbank.se/om-oss/ekonomisk-information.html>

NOBA. (2023). *Financial Reports NOBA Group AB*. Tillgänglig:
<https://www.nordaxgroup.com/investors/financial-reports-noba-group-ab>

Nordea. (2023). *Group Annual Reports - Nordea*. Tillgänglig:
<https://www.nordea.com/en/investors/group-annual-reports>

Nordnet AB. (2023). *Årsredovisning - Cision Nyheter*. Tillgänglig:
<https://news.cision.com/se/nordnet?k=%C3%A5rsredovisning>

Norrbarke Sparbank. (2023). *Finansiell information*. Tillgänglig:
<https://www.norrbarke-sparbank.se/om-oss/finansiell-information.html>

Northmill. (2023). *Financial Reports*. Tillgänglig:
<https://www.northmill.com/international/investor-relations/>

Orusts Sparbank. (2023). *Årsredovisningar - Ekonomisk information*. Tillgänglig:
<https://www.orustsparbank.se/om-oss/ekonomisk-information/arsredovisningar.html>

Resurs Bank. (2023). *Finansiell information*. Tillgänglig:
<https://www.resursbank.se/om-oss/bolagsinformation/finansiell-information>

Riksbanken. (2023). *Årsredovisningslag (1995:1554)*. Tillgänglig:
https://www.riksdagen.se/sv/dokument-och-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/arsredovisningslag-19951554_sfs-1995-1554/

Roslagens Sparbank. (2023). *Finansiell information*. Tillgänglig:
<https://www.roslagenssparbank.se/om-oss/bankinformation/finansiell-information.html>

Sala Sparbank. (2023). *Årsredovisningar - Finansiell information*. Tillgänglig:
<https://www.salasparbank.se/om-oss/finansiell-information/arsredovisningar.html>

Santander Consumer Bank AS. (2023). *Financial Reports - Santander Consumer Bank AS*.
Tillgänglig: <https://www.santanderconsumer.no/om-oss/investor-relations/financial-reports/>

SBAB. (2023). *Finansiella rapporter*. Tillgänglig:
https://www.sbab.se/1/om_sbab/investor_relations/investor_relations/finansiella_rapporter/sbab.html

Science.nu. (2023). *Statistisk signifikans*. Tillgänglig:
<https://science.nu/amne/statistisk-signifikans/>

SEB Group. (2023). *Rapporter och presentationer - Årsredovisningar*. Tillgänglig:
<https://sebgroup.com/sv/investor-relations/rapporter-och-presentationer/arsredovisningar>

Sidensjö Sparbank. (2023). *Årsredovisningar - Finansiell information*. Tillgänglig:
<https://www.sidensjosparbank.se/om-oss/finansiella-rapporter/arsredovisning.html>

Skandia. (2023). *Finansiell information*. Tillgänglig:
<https://www.skandia.se/om-oss/om-skandia/finansiell-information/finansiell-info/>

Skurups Sparbank. (2023). *Finansiell information*. Tillgänglig:
<https://www.skurupssparbank.se/om-oss/finansiell-information.html>

Snapphanebygdens Sparbank. (2023). *Finansiell information*. Tillgänglig:
<https://www.snapphanebygdenssparbank.se/om-oss/finansiell-information.html>

Sparbanken Alingsås. (2023). *Finansiell information*. Tillgänglig:

<https://www.sparbankenalingas.se/om-oss/finansiell-information.html>

Sparbanken Boken. (2023). *Årsredovisningar - Finansiell information*. Tillgänglig:

<https://www.sparbankenboken.se/om-oss/finansiell-information/arsredovisning.html>

Sparbanken Eken. (2023). *Finansiell information*. Tillgänglig:

<https://www.sparbankeneken.se/om-oss/finansiell-information.html>

Sparbanken Gotland. (2023). *Ekonomisk information*. Tillgänglig:

<https://www.sparbankengotland.se/om-oss/ekonomisk-information.html>

Sparbanken Göinge. (2023). *Ekonomiska rapporter*. Tillgänglig:

<https://www.sparbankengoinge.se/om-oss/ekonomiska-rapporter.html>

Sparbanken i Enköping. (2023). *Finansiell information*. Tillgänglig:

<https://www.sparbankenenkoping.se/om-oss/finansiell-information.html>

Sparbanken i Karlshamn. (2023). *Ekonomisk information*. Tillgänglig:

<https://www.sparbankenikarlshamn.se/om-oss/ekonomisk-information.html>

Sparbanken Lidköping. (2023). *Finansiell information*. Tillgänglig:

<https://www.sparbankenlidkoping.se/om-oss/finansiell-information.html>

Sparbanken Nord. (2023). *Ekonomi - Sparbanken Nord*. Tillgänglig:

<https://www.sparbankennord.se/om-oss/ekonomi.html>

Sparbanken Rekarne. (2023). *Finansiell information*. Tillgänglig:

<https://www.sparbankenrekarne.se/om-oss/finansiell-information.html>

Sparbanken Sjuhärad. (2023). *Årsredovisningar - Finansiell information*. Tillgänglig:

<https://www.sparbankensjuharad.se/om-oss/finansiell-information/arsredovisningar.html>

Sparbanken Skaraborg. (2023). *Finansiell information*. Tillgänglig:
<https://www.sparbankenskaraborg.se/om-oss/finansiell-information.html>

Sparbanken Skåne. (2023). *Årsredovisningar och delårsrapporter*. Tillgänglig:
<https://www.sparbankenskane.se/om-oss/om-verksamheten/finansiell-information/arsredovisningar-och-delarsrapporter.html>

Sparbanken Syd. (2023). *Årsredovisningar - Finansiell information*. Tillgänglig:
<https://www.sparbankensyd.se/om-oss/finansiell-information/arsredovisningar>

Sparbanken Tanum. (2023). *Ekonomisk information*. Tillgänglig:
<https://www.sparbankentanum.se/om-oss/ekonomisk-information.html>

Sparbanken Tranemo. (2023). *Årlig redovisning - Sparbanken Tranemo*. Tillgänglig:
<https://www.sparbankentranemo.se/om-sparbanken-tranemo/regleringar/betalkontodirektivet/arlig-redovisning0.html>

Sparbanken Västra Mälardalen. (2023). *Finansiell information*. Tillgänglig:
<https://sparbankenvm.se/om-oss/finansiell-information.html>

Svea. (2023). *Finansiell information*. Tillgänglig:
<https://www.svea.com/se/sv/om-oss/finansiell-information/>

Sveriges Riksbank (2018). IFRS 9 – the new accounting standard for credit loss recognition.
<https://www.riksbank.se/globalassets/media/rapporter/ekonomiska-kommentarer/engelska/2018/ifrs-9--the-new-accounting-standard-for-credit-loss-recognition.pdf>

Swedbank. (2023). *Rapporter och presentationer - Årsredovisningar*. Tillgänglig:
<https://www.swedbank.com/sv/investor-relations/rapporter-och-presentationer/arsredovisningar.html>

Södra Dalarnas Sparbank. (2023). *Årsredovisningar - Finansiell information*. Tillgänglig:
<https://sodradalarnassparbank.se/om-oss/finansiell-information/arsredovisningar.html>

Södra Hestra Sparbanken. (2023). *Offentliggörande av information*. Tillgänglig:
<https://www.sodrahestrasparbank.se/om-oss/offentliggorande-av-information.html>

Sölvesborg-Mjällby Sparbank. (2023). *Ekonomisk information*. Tillgänglig:
<https://www.smsparbank.se/om-oss/ekonomisk-information.html>

Sörmlands Sparbank. (2023). *Årsredovisningar och delårsrapporter*. Tillgänglig:
<https://www.sormlandssparbank.se/om-oss/finansiell-information/arsredovisningar-och-delars-rapporter.html>

Tache, M., & Costea-Marcu, Iustina. (2021). A Historical Approach to the Financial Reporting Under IFRS. *International Journal of Business and Management Invention*.
Vol(10)3/Ser-2/D1003021926.pdf

TF Bank. (2023). *Finansiella rapporter*. Tillgänglig:
<https://group.tfbank.se/sv/finansiella-rapporter/>

Tidaholms Sparbank. (2023). *Ekonomisk information*. Tillgänglig:
<https://www.tidaholms-sparbank.se/om-oss/ekonomisk-information.html>

Tjustbygdens Sparbank. (2023). *Ekonomisk information*. Tillgänglig:
<https://www.tjustbanken.se/om-oss/om-tjustbygdens-sparbank/ekonomisk-information.html>

Törns Sparbank. (2023). *Finansiell information*. Tillgänglig:
<https://www.tjorns-sparbank.se/om-oss/finansiell-information.html>

Vadstena Sparbank. (2023). *Finansiell information*. Tillgänglig:
<https://www.vadstenasparbank.se/om-oss/finansiell-information.html>

Valdemarsviks Sparbank. (2023). *Ekonomisk information - Vår ekonomi*. Tillgänglig:
<https://www.valdemarsvikssparbank.se/om-oss/var-ekonomi/ekonomisk-information.html>

Varbergs Sparbank. (2023). *Ekonomisk information*. Tillgänglig:
<https://www.varbergssparbank.se/om-oss/ekonomisk-information.html>

Vimmerby Sparbank. (2023). *Fakta och ekonomi*. Tillgänglig:
<https://www.vimmerbysparbank.se/om-oss/fakta-och-ekonomi.html>

Virserums Sparbank. (2023). *Ekonomisk information*. Tillgänglig:
<https://www.virserumssparbank.se/om-oss/ekonomisk-information.html>

Volvo Finans. (2023). *Finansiella rapporter*. Tillgänglig:
<https://www.volvofinans.se/om-oss/investerarrelationer/finansiella-rapporter/>

Westra Wermlands Sparbank. (2023). *Ekonomisk information*. Tillgänglig:
<https://www.wwsparbank.se/om-oss/ekonomisk-information.html>

Zehri, F., & Chouaibi, J. (2013). Adoption determinants of the International Accounting Standards IAS/IFRS by the developing countries. *Journal of Economics Finance and Administrative Science*, 18(35), s. 56-62. doi: 10.1016/s2077-1886(13)70030-1.

Ålem Sparbank. (2023). *Ekonomisk information*. Tillgänglig:
<https://www.alemssparbank.se/om-oss/ekonomisk-information.html>

Åse Viste Sparbank. (2023). *Finansiell information*. Tillgänglig:
<https://www.avsparbank.se/om-oss/finansiell-information.html>

Åtvidabergs Sparbank. (2023). *Ekonomisk information*. Tillgänglig:
<https://www.atvidabergsspb.se/om-oss/ekonomisk-information.html>

Ölands Bank. (2023). *Ekonomisk information*. Tillgänglig:
<https://www.olandsbank.se/om-oss/ekonomisk-information.html>